

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

**Kutatási és Technológiai
Innovációs Alap
felhasználása**

**Nemzeti Kutatási és
Technológiai Hivatal
tevékenysége**

2006. évi beszámoló

Budapest, 2007. július 3.

A beszámolót Kóka János gazdasági és közlekedési miniszter
2007. november 7-én jóváhagyta

TARTALOM

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1. A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ HELYZETE

1.1 NEMZETKÖZI TRENDK A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ TERÜLETÉN

1.2 A MAGYAR INNOVÁCIÓS HELYZET ALAKULÁSA

- A) A magyar innovációs teljesítmény nemzetközi összehasonlításban
- B) A kutatás-fejlesztési és innovációs környezet változása

2. KTI ALAP - 2006

2.1 AZ ALAP 2006 ÉVI GAZDÁLKODÁSA

- A) Bevételek
- B) Felhasználás
- C) Az Alap kötelezettségállománya

2.2 AZ ALAP 2006. ÉVI PÁLYÁZATI PORTFOLIOJA

- A) Az Alap felhasználási stratégiája
- B) A pályázati portfólió általános elemzése

2.3 A PÁLYÁZATI PORTFOLIO RÉSZZLETES ELEMZÉSE

- A) A 2006. évben indított programok
- B) A 2006-ban lezárt projektek elemzése
- C) Folyamatban levő, 2006. előtt indított projektek tapasztalatai

3. A HIVATAL 2006. ÉVI MŰKÖDÉSE

3.1 A HIVATAL 2006. ÉVI MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

- A) Jogszabályi környezet hatása és a belső szabályozottság
- B) Emberi erőforrás
- C) Gazdálkodás
- D) A támogatások felhasználásának, az Alap, a Hivatal és az Iroda gazdálkodásának ellenőrzése

3.2 A HIVATAL TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEI

- A) Stratégiai tervezés
- B) A KFI programok kezelése, értékelés, monitoring
- C) EU és nemzetközi együttműködések
- D) Államigazgatási feladatok
- E) Társadalmi partnerség, kommunikáció

4. MELLÉKLET

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1. Magyarországon a GDP arányos **K+F ráfordítások mértéke 2001 óta stagnál** az 1% közeli szinten, a ráfordítások lényegében csak a GDP növekedés mértékével bővültek. **A magyar innovációs teljesítmény azonban csökkenést mutat.** Az EU által készített 2006. évi innovációs elemzés szerint Magyarország a 27 EU tagállam között a 2005. évi elemzés szerinti 15. helyről 2006-ban a 20. helyre csúszott vissza.

2. 2006. végéig a kutatás-fejlesztés és innováció irányítási, végrehajtási, támogatási és intézményrendszere a 2003-2004. folyamán kialakított **keretek között működött.** A megkezdett reformok fokozatosan éreztetik hatásukat, de a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatok jellemző időtényezői miatt ezek a hatások – különösen a közvetett gazdasági, társadalmi hatások - még nem mérhetők karakterisztikus formában.

3. A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapnak (a továbbiakban: Alap), mint elkülönült állami alapnak **az alapszerű működését korlátozza,** hogy az éves költségvetési törvény az Alap előző évben fel nem használt forrásainak tárgyévi felhasználását nem teszi lehetővé. Így az Alap fel nem használható maradványa 2006 végén 30,7 Mrd Ft volt.

4. Az Alap 2006. évi **tényleges bevétele** összesen 37,8 milliárd forintot tett ki, a **tényleges kifizetések** összege 26,5 milliárd forint volt. (Az Alap forrásaiból történő kifizetések nem érik el a teljes hazai K+F ráfordítások 15%-át.). A 2006-ban képződött 11,3 milliárd **maradványból** 6 300 millió forint kötelezettségekkel terhelt. A maradvány képződésének okai: a felvett előlegek késedelmes elszámolása, a regionális közreműködésű pályázatkezelés folyamatainak elhúzódása, valamint a pályázatkezelési feladatok (szerződéskötések, beszámolók elfogadása) év végi torlódása.

5. Az Alap stratégiai terv szerint került felhasználásra. **Fő stratégiai célok** voltak: a vállalkozások kutatás-fejlesztési és innovációs (KFI) tevékenységének a fokozása, a regionális innováció erősítése, valamint a KFI együttműködéseknek és az eredmények hasznosításának a javítása. A célok alapvetően teljesültek:

- Több programban a KFI projektekkel pályázók, illetve a konzorciumok vezetői csak **vállalkozások** lehettek. Minden programban követelmény, illetve prioritás a vállalatokkal való együttműködés. A vállalatok részére történő kifizetések a teljes kifizetés **33,3 %-át** tették ki, ami arányaiban 25 %-kal magasabb az előző évinél, de nem érték el a kitűzött 45%-os célt a korábbi évekről áthúzódó kötelezettségek kedvezőtlen struktúrája miatt. *A 2006. évi döntések esetében azonban ezt a célt már túlteljesítettük, az új pályázatok közel 60 %-ban a vállalkozásokat részesíti támogatásban.*
- A regionális innováció előmozdítását segítették a Baross Gábor, a regionális egyetemi tudásközpontokat támogató Pázmány Péter, valamint a vállalati regionális kutatóközpontok létrehozását támogató új KUTREG_2006 Programok. A 2006. évi kifizetések tekintetében a régiók részesedése elérte a 25%-ot.
- Több program célja közvetlenül az **együttműködésen alapuló kutatási tevékenység** támogatása (Pázmány Péter, Kooperációs Kutató Központok, INNOTETT Program), és szinte minden program preferálja az **eredmények hasznosítását.**

6. A 2006. évben **az Alap programportfóliója** az előző évek eredményeire építve továbbfejlődött, új eszközökkel gazdagodott. A meghirdetett 6 teljesen új támogatási program elsősorban az innováció humán feltételeinek javítását és az innovációs menedzsment fejlesztését célozta. A korábbi években sikeresnek bizonyult pályázati programok továbbfejlesztett formában újból meghirdetésre kerültek a korábbi pályázati kiírások tapasztalatainak figyelembe vételével. Nagyobb szerepet kapott a programokban a vállalkozások K+F-t és innovációt koordináló szerepe, az eredmények gazdasági hasznosítása, az innovációs szolgáltatások fejlesztése, valamint az együttműködés ösztönzése.

7. Az Alap forrásainak terhére 2006-ban 28,4 Mrd Ft értékű kötelezettségvállalással született döntés (átlagosan 1-3 éves futamidejű) **programok indításáról**. A programok iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott, többségükönél 3-4-szeres túljelentkezés volt. A Jedlik Ányos Program esetében 26-szoros túljelentkezést regisztráltunk, - így az átlagos túljelentkezési érték 5,6-szeresre adódott.

8. A 2006. évben meghirdetett programok közvetlenül kimutatható formában mintegy 9 milliárd forint **vállalati saját forrást mozgósítottak**. Ez a szerződésekben vállalt adat természetesen nem tartalmazza a multiplikátor hatásokat, a programhoz közvetetten kapcsolódó addicionális forrásokat.

9. A 2006-ban lezárt - 3-4 évvel ezelőtt indított - projektek saját célkitűzéseikhez viszonyítva **eredményesen zárultak**. A projektek mintegy 60-70%-a konkrét terméket és/vagy technológiát is eredményezett, ezek mintegy felében a gyakorlati, üzleti hasznosítás is megkezdődhetett. A projektek mintegy 30-40 %-a újabb K+F tevékenységet generált, amelyek egy részében befektetők vagy nemzetközi források teszik lehetővé a programok folytatását. Számos esetben nemzetközi K+F együttműködések is kialakultak a projektekkel összefüggésben. Megoldást igényel a sikeresen lezárt - de a hasznosításban vagy a folytatás finanszírozásában sikertelen - projektek, kutatási eredményeinek hasznosítása.

10. A programok hatékonyságának fokozása érdekében a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) megkezdte egy **egységes, eredményorientált monitoring rendszer** kialakítását. A 2006. évben nemzetközi szakértők bevonásával, elsőként a Pázmány Péter és az Asbóth Oszkár programokat vizsgáltuk meg. A két pilot eset vizsgálatainak tapasztalatain alapuló monitoring rendszer a 2007-es évben kerül a Hivatal teljes programportfólióján bevezetésre.

11. A 2006. évben a Hivatal egyik kiemelt feladata a **stratégiai tervezés** volt. A Kormány tudomány-, technológia- és innovációpolitikai (a továbbiakban: TTI) stratégiájának elkészítéséhez 2006. első félévében széleskörű szakmai konzultációs sorozatot szerveztünk a magyar gazdasági életben résztvevő vezető cégek, munkáltatói szervezetek, ágazati civil szervezetek vezetőinek, képviselőinek bevonásával. 2006. második felében a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: GKM) átvette a stratégia koordinálását, és a Hivatal által összeállított stratégiai anyagot felhasználva dolgozta ki a stratégiát az Oktatási és Kulturális Minisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia részvételével. A Hivatal részt vett a II. Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint a Gazdaságfejlesztési Operatív Program KFI témájú komponenseinek kidolgozásában is.

12. Az **EU tagsággal kapcsolatos feladatok** terén a Hivatal 2006-ban is aktívan részt vett a hazai döntés előkészítő fórumokon, tanácsokban és munkabizottságokban. Egyik legjelentősebb feladata a tagállami együttműködés területén az EU 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram (2007-2013) tervezési munkájában való részvétel, valamint a hazai szervezési és kapcsolattartó feladatok ellátása.

13. **A Hivatal a Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Irodával** (a továbbiakban: Iroda) **együttműködve menedzseli az Alap működését**. A Hivatal folyamatosan továbbfejleszti a programportfóliót, felhasználva a hazai és nemzetközi tapasztalatokat. Folyamatosan korszerűsíti a pályázatok kezelését, továbbfejlesztve az elektronikus ügyintézés és a pályázatkezelő rendszert, egyszerűsítve a pénzügyi elszámolást. A pályázatok irányító és bírálati testületeibe több neves külföldi szakembert hívunk meg. A Hivatal fontos feladatának tekinti a nyilvánosságot, a széleskörű tájékoztatást, a szakszerű kommunikációt.

1. A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ HELYZETE

1.1 NEMZETKÖZI TRENDEK A KUTATÁS-FEJLESZTÉS ÉS AZ INNOVÁCIÓ TERÜLETÉN

A tudásalapú társadalom és -gazdaság kialakulásával a magas szintű tudás a fejlődés, a versenyképesség és a tartós növekedés egyik meghatározó elemévé vált a XXI. század elejére. Az új tudományos eredmények egyre rövidebb idő alatt új, piacképes termékekben, szolgáltatásokban jelennek meg. A tudás egyben az életminőség fontos tényezőjévé is vált.

Az EU innovációs teljesítménye fokozatosan elmarad a versenytársaiétól - USA, Japán - akiknek teljesítménye nagyobb ütemben növekedett, és a K+F területén is jelentősebb befektetéseket valósítottak meg. A helyzetet még tovább nehezíti az új versenytársak - Kína és India - megjelenése is. Az európai cégek, élve a globalizáció adta lehetőséggel, az EU-n kívülre viszik K+F befektetéseiket. A trendre erősen hat az európai fiatalok csökkenő érdeklődése a kutatói pályák iránt, valamint az agyelszívás jelensége. Európa akkor lehet igazán sikeres és versenyképes a globális gazdaságban, és akkor érhet el az életszínvonal fenntartásához szükséges növekedést, ha fejleszti, és jobban kihasználja kreatív erejét és azon képességét, hogy a tudást magas színvonalú termékek, szolgáltatásokká és új üzleti modellekké alakítsa át. Eppen ezért az Európai Tanács 2005-ben döntött az európai állam- és kormányfők által 2000-ben elfogadott lisszaboni stratégia felülvizsgálatáról. A felülvizsgált lisszaboni stratégia középpontjában a növekedés és a foglalkoztatás áll, a tudást és az innovációt az európai növekedés mozgatórugójaként határozza meg. Az Európai Unió 2007-ben kezdi meg új költségvetési ciklusát. Ezen költségvetéshez igazodott az EU KFI támogatási, fejlesztési programjainak tervezése és összehangolása (EU KFI programjai¹, EU Strukturális Alapjaival finanszírozott fejlesztési programok). 2006-ban került sor a lisszaboni célok megvalósítását célzó Nemzeti Reform Tervek felülvizsgálatára.

1.2 A MAGYAR INNOVÁCIÓS HELYZET ALAKULÁSA

A) A magyar innovációs teljesítmény nemzetközi összehasonlításban

Magyarországon a GDP arányos K+F ráfordítások mértéke 2001 óta 1% körüli szinten stagnál, a ráfordítások tehát csak a GDP növekedés mértékével bővültek. A 2005-ben elért 0.95% az EU25 átlagának felét tette ki.

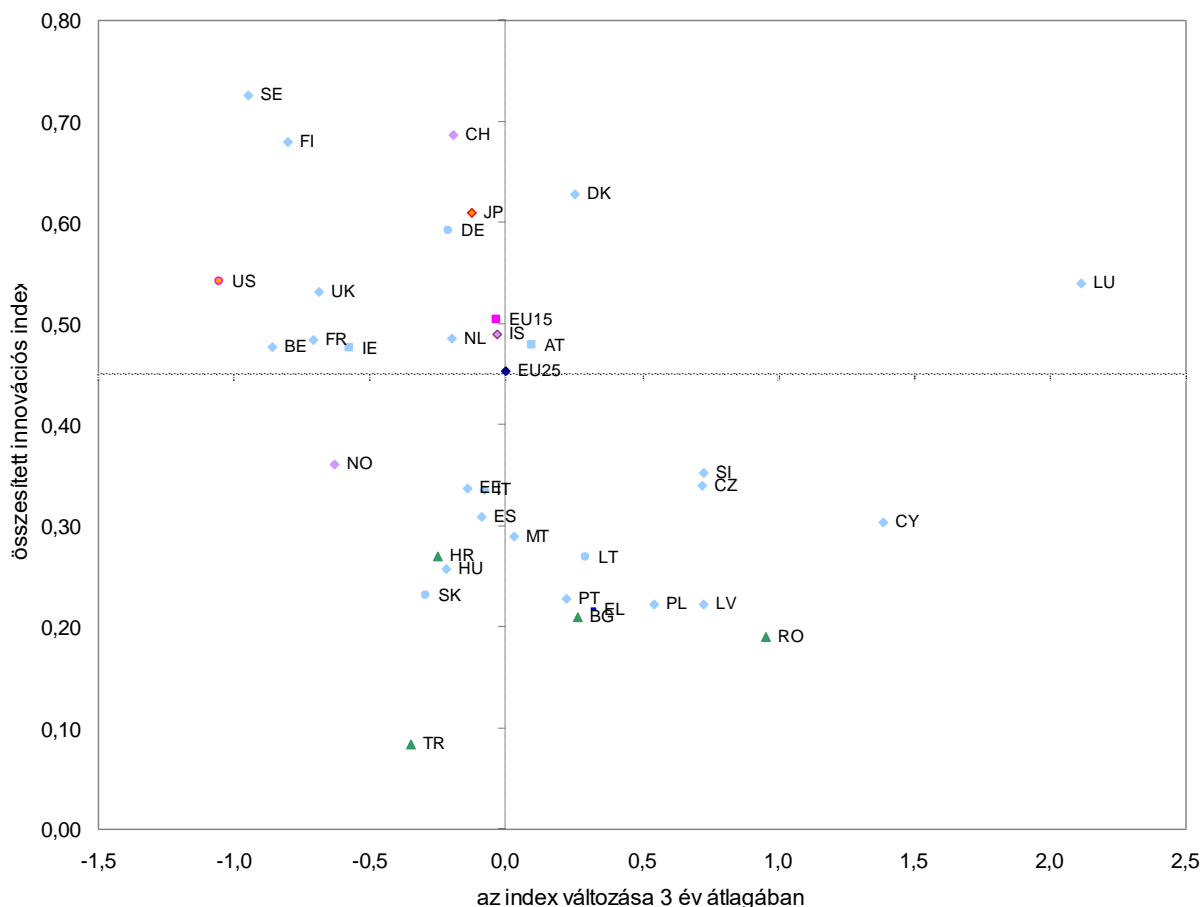
A ráfordítás szerkezetében alacsony a vállalati K+F ráfordítások szintje, mely utóbbi GDP-hez viszonyított aránya 0,38 % volt 2005-ben (ez az érték az EU15 átlagának kevesebb, mint 1/3-a). A vállalati ráfordítások részesedése azonban a teljes ráfordításon belül 2003-tól növekvő trendet mutat, (2003-ban 30,7%, 2004-ben 37,1%, 2005-ben 39,4%). Ezt a kedvező trendet támasztják alá a Központi Statisztikai Hivatal adatai is: a K+F tevékenységet végző vállalkozások száma 2005-ben 749-re nőtt.

¹ Az Európai Unió 7. kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramja (2007-2013) (FP7), és a Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP)

A magyar innovációs teljesítmény mindemellett romlást mutat. Az EU által készített 2006. évi innovációs elemzés² szerint Magyarország a 27 EU tagállam között a 2005. évi 15. helyről 2006-ra a 20. helyre csúszott vissza.

A tudás alkalmazását mérő indikátorok terén megtartottuk helyzetünket (14. hely), de nem lehettünk elégedettek az innováció hajtóerejét mérő indikátorok (24. hely) és a szellemi tulajdon hasznosítását mérő indikátorok (19. hely) eredményeivel. Hazánk a legnagyobb mértékben az ismeretek előállítását mérő indikátorok esetében (a 9-ről a 15. helyre), illetve az innovativitást és a vállalkozási hajlandóságot mérő indikátorok terén (a 17.-ről a 22. helyre) esett vissza.

Az 1. ábra az egyes országok *SII* adatait és az *SII* értékek éves változásának mértékét mutatja. Hazánk összesített innovációs indexének abszolút értéke önmagában is alacsony. A perspektívák megítélése szempontjából erősen rontja a képet, hogy a változás iránya is negatív. Mindezek következtében a „felzárkózó országok” mezőnyéből a „leszakadó országok” mezőnyébe kerültünk.

1. ábra: Az Összesített Innovációs Index értéke és változásának üteme

² European Innovation Scoreboard 2006, Comparative Analysis of Innovation Performance. A dokumentum az EU 27 tagállamán kívül az USA, Japán, Svájc, Norvégia, Törökország, Horvátország és Izland innovációs teljesítményét hasonlítja össze 5 indikátorcsoportba összefoglalt 25 indikátorból képzett ún. összesített innovációs index (Summary Innovation Index, SII) segítségével.

B) A kutatás-fejlesztési és innovációs környezet változása

A KFI tevékenységet alapvetően meghatározza az irányítási, finanszírozási, és a szabályozási környezet alakulása. A Kormány ezért 2003-ban kezdte meg a kutatás-fejlesztési és innovációs rendszer átfogó megújítását. A **2003-2004. év folyamán megalapozott keretek** 2006. augusztusában megváltoztak. Alábbiakban összefoglaljuk a jelentősebb változásokat.

Irányítási rendszer átalakítása

Az intézményrendszer legfelsőbb szintű kormányzati tudomány-, technológia- és innováció politikai fóruma a miniszterelnök vezetésével működő Tudomány- és Technológiapolitikai Kollégium. A Kollégium tevékenységét segíti a tanácsadó, döntés-előkészítő, koordináló és értékelő testületként létrehozott Tudomány- és Technológiapolitikai, Versenyképességi Tanácsadó Testület. A két testület 2006-ban a TTI stratégia kialakításával foglalkozott.

A **Hivatalt** 2004. január 1-jén az oktatási miniszter felügyelete alá tartozó országos hatáskörű kormányhivatalként hozták létre. Feladatkörébe tartozott a kormányzati innovációs feladatok koordinációja és végrehajtása. A Hivatal a közigazgatási egyeztetési rendszerben 2006 első felében önálló kezdeményezési és véleményezési joggal az Oktatási Minisztérium közvetítésével vett részt.

A 163/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet alapján 2006. augusztus elsejétől a gazdasági és közlekedési miniszter a kutatás-fejlesztésért és a technológiai innovációért való felelőssége körében irányítja a Hivatalt. Ennek közvetlen következményeként a Hivatal elvesztette önálló kezdeményező és véleményező szerepét a közigazgatási egyeztetési rendszerben. Érezhető változás volt még a stratégiai feladatok fokozatos átkerülése a GKM-be, így a TTI stratégia végső fázisának egyeztetését már a GKM végezte.

A Hivatal felügyeli az Irodát, amely 2003. augusztusában jött létre az Alap pályázatkezelőjeként és a Nemzeti Fejlesztési Terv Gazdasági Versenyképesség Operatív Programja egyik közreműködő szervezeteként. A Kormány által létrehozott Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács (KTIT) a Hivatal mellett működő, az Alap felhasználásának stratégiai kérdéseivel foglalkozó testület, amelynek tagjait többségében a nem kormányzati szférából választották.

A regionális decentralizáció megvalósítása érdekében a Hivatal létrehozta a Regionális Innovációs Ügynökségek (a továbbiakban: RIÜ) hálózatát. Felállításával létrejött a regionális innovációs szolgáltatások rendszerének alapja. A régiók innovációs stratégiájának megvalósítását, a régiók innovációs szereplőinek együttműködését és hálózatba való szerveződését, a RIÜ tevékenységét a regionális fejlesztési tanács egyetértésével a regionális innovációs tanács vagy bizottság felügyeli.

Finanszírozási környezet változása

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap hivatott biztosítani a KFI projektek több évre szóló, kiszámítható, stabil finanszírozását. Az Alap, mint elkülönített állami pénzalap, a 2006. évi költségvetésről szóló 2005. évi CLIII. sz. törvényben önálló fejezetként szerepelt. A 2006. évi költ-

ségvetési törvényben módosításra került az Alapról szóló törvény. Ennek értelmében a költségvetési támogatásra vonatkozó garanciális szabályt – mely szerint a központi költségvetési támogatás éves mértéke nem lehet kevesebb, mint a járulék megfizetésére kötelezetteknek a tárgyév két évvel megelőző évre elszámolt befizetéseinek összege - először a 2007. évi költségvetési törvényben kell alkalmazni. Az Alapról szóló törvény módosítása következtében az Alap 2006-ban a 2004. évi innovációs járulék bevétel összegénél mintegy 3,7 Mrd Ft-tal kevesebb költségvetési támogatásban részesült (2004. évi innovációs járulék bevétel 16 Mrd Ft, 2006. évi költségvetési támogatás 12,3 Mrd Ft.). 2006. év elején, az Európai Beruházási Bank jelezte szándékát, hogy hosszú lejáratú, kedvező refinanszírozási hitelt biztosítson a magyar államnak a Hivatal tevékenységének támogatásához. A hitel teljes összege előreláthatólag 165 millió €, amelyet a PM vesz fel, és a Hivatal 2005-2007 között felmerülő költségeinek finanszírozására fordíthatja. A 2006. évi költségvetési törvénnyel került az Alapról szóló törvénybe az a rendelkezés, mely a költségvetési hozzájárulás 6%-ában limitálta a humán erőforrás fejlesztés céljára kiírt programok esetében egyes felhasználási jogcímek finanszírozását. Ez a korlát az előző évről áthúzódó kötelezettség vállalások miatt azonban már a 2006. év elején szűknek bizonyult.

Szabályozási környezet változása

A jogszabályok változása jelentősen befolyásolja a KFI tevékenység környezetét, hatékonyságát. 2006. január 1-jén módosult az Áfa törvény, melynek következtében számos, jelentős adminisztrációs problémát kellett megoldani az Alap pályázatkezelési rendszerében. Szükségessé vált az érvényben lévő támogatási szerződések felülvizsgálata és a költségtervek átdolgozása a módosítások átvezetéséhez.

A 2006. évben az Állami Számvevőszék felhívta a figyelmet az Alappal szembeni, évek alatt felhalmozódott tartozásállomány felszámolására. A Hivatal és az Iroda a tartozással rendelkező pályázókkal szemben következetesen érvényt szerzett a jogszabály szerinti eljárásmodnak. Az el nem számolt előleggel rendelkező kedvezményezettek további támogatást nem kaphattak, amíg el nem számoltak a náluk kint lévő előleggel.

2. AZ ALAP - 2006

2.1 AZ ALAP 2006. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

A) Bevételek

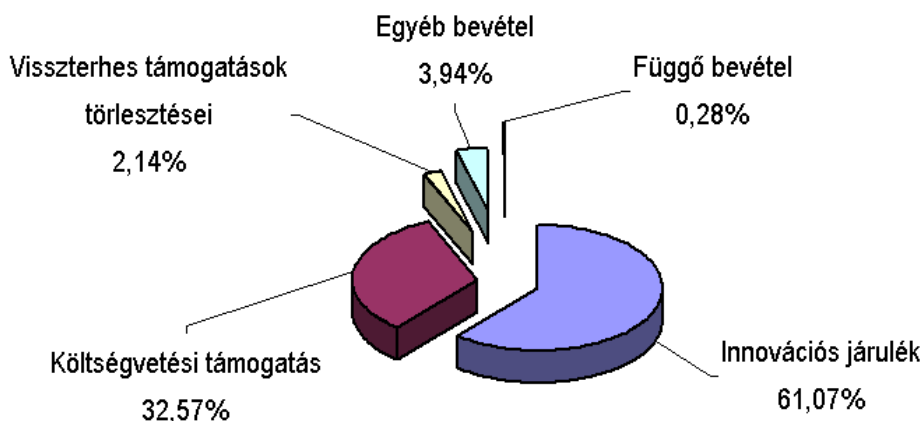
Az Alap fő bevételét a vállalatok által befizetett innovációs járulék és a költségvetési hozzájárulás jelenti. Az 1. táblázat tartalmazza a 2006. évi költségvetési törvény szerinti bevételi előirányzatokat, valamint a tényleges bevételeket.

2006. évben a **vállalati innovációs járulék** befizetés 98,6 %-ban teljesült az előirányzathoz képest. A tervezéskor a Hivatal a vállalkozók által benyújtott járulékelőleg bevallás adatait korrigálta a pénzforgalmi szemlélet-, a GDP és árszínvonal növekedés hatásaival, valamint figyelembe vette az innovációs járulékelőleg vetítési alapja után meghatározott 0,05 % pontos növekedést. Az Alap innovációs járulék bevételének terv-tény teljesülése kimagaslóan pozitívan értékelhető.

1. táblázat: Az Alap bevételei 2006-ban

(millió forint)

Cím megnevezése	Bevétel 2005-ben	Költségvetési előirányzat 2006-ra	Tényleges bevétel 2006-ban	Teljesítés (%)
Innovációs járulék	20 548,36	23 383,20	23 060,19	98,62
Költségvetési támogatás	12 196,90	12 296,90	12 296,90	100,00
Visszterhes támogatások törlesztései	963,31	750,60	806,44	107,44
Egyéb bevétel	415,53	225,00	1 487,53	661,12
Függő bevétel	35,83		106,12	
Összesen	34 159,92	36 655,70	37 757,17	103,00

2. ábra: Az Alap 2006. évi bevételei

Az Alapról szóló 2003. évi XC. Tv. 7. §-ban meghatározott költségvetési támogatási mérték 2006-ban még nem került alkalmazásra, így a 2006. évi **támogatás** abszolút értékben csak 100 millió Ft-tal haladta meg a 2005. évi értéket.

Az Alap **egyéb bevételeinek** növekedése alapvetően az Áfa törvény módosításával összefüggő visszafizetések következménye. Az eredetileg tervezett, a költségvetési intézményekkel (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériummal, a Honvédelmi Minisztériummal és a Gazdasági és Közlekedési Minisztériummal) közösen meghirdetett társfinanszírozási források is magasabb mértékben teljesültek (325 millió forint).

A Hivatal **visszterhes támogatási** formában nyújtott kölcsönei után az analitikus nyilvántartás szerint tervezett bevételeit 107,4%-ban realizálta

B) Felhasználás

Az Alapból a 2006. évi költségvetés által meghatározott címenként az alábbi tényleges kifizetések történtek. (2. számú táblázat):

2. táblázat

(millió forint)

Jogcím	Előirányzat	Kifizetés	Teljesítés (%)
Vállalati innováció és a gazdaságban hasznosuló K+F támogatása	15 823,7	13 534,6	85,6
Regionális innováció elősegítése	12 613,7	6 599,9	52,3
Tudás és technológiatranszfer, az együttműködés és infrastruktúrafejlesztés	6 252,5	4 533,9	72,5
Tudományos és technológiai attasék munkájának támogatása	472,5	472,5	100,0
Nemzeti Kutatás-nyilvántartási Rendszer támogatása	87,0	87,0	100,0
Tudomány- és Technológiapolitikai Tanácsadó Testület munkájának támogatása	50,0	50,0	100,0
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	1 206,3	1 206,3	100,0
Új fejlesztési tervekre való felkészülés támogatása	150,0	0,0	0,0
Összesen:	36 655,7	26 484,2	72,3

Az Alap kiadási előirányzatainak teljesítése elsősorban a regionális támogatások esetében alakult kedvezőtlenül a régiók döntési javaslatainak beérkezése, valamint a szerződéskötés közötti időszak elhúzódása miatt.

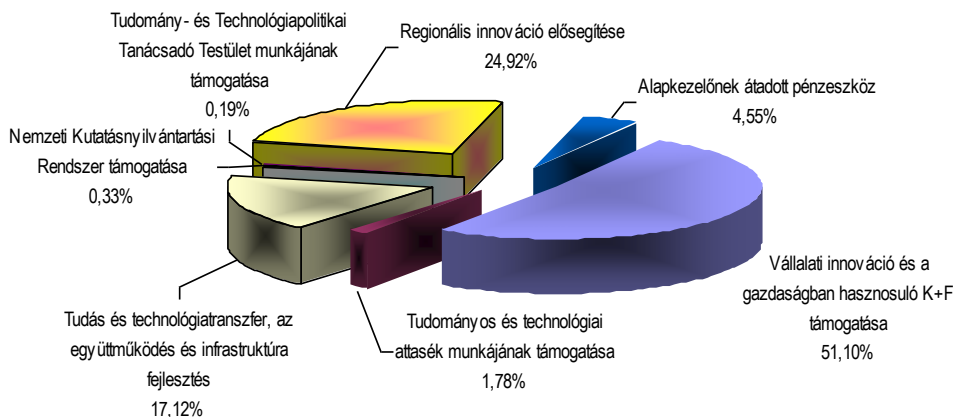
2006-ban az Alap jogcímei közötti előirányzat átcsoportosításra nem volt mód, így 3,8 milliárd Ft kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzatról pénzmaradvány képződött.

A kötelezettségvállalással terhelt maradvány képződésének elsődleges oka, hogy a pályázatok kiírása, a beérkezett pályaművek elbírálása, a döntéshozatal, majd az ezt követő szerződéskötés

többnyire az év utolsó negyedében kulminál, így a pénzforgalmi teljesítésre többnyire a tárgyévet követő I. negyedévben kerül sor.

A kifizetések elhúzódásának további oka a jogszabályi korlátokban keresendő, mivel a pályázók addig nem juthatnak a számukra odaítélt támogatáshoz, amíg az általuk korábban felvett előleggel el nem számolnak.

A felhasználás %-os megoszlását költségvetési címenként a 3. számú ábra szemlélteti.

3. ábra Az Alap felhasználása költségvetési címenként

2006-ban az Alapból az előirányzat 66,06%-át folyósítottuk pályázati úton, a pályázaton kívüli felhasználás az előirányzat 2,9%-át tette ki. Az Iroda által alapkezelésre átvett pénzeszköz az előirányzat 2,03%-a, a Hivatal által alapkezelésre átvett pénzeszköz az előirányzat 1,26%-a volt.

A tervezett programok mintegy 36,3 Mrd Ft értékű új pályázati programjaiból 2006-ban 28,4 Mrd Ft támogatást ítélték oda, 5,7 Mrd Ft támogatás odaítéléséről a döntések átcsúsztak 2007-re. Fedezethiány miatt a 1,2 Mrd Ft előirányzatú Biomassza Programot nem tudtuk kiírni.

A költségvetési törvény 3 egymást követő évben zárta az Alap év végi maradványát, megakadályozva ezzel az alapszerű működést. Ennek következtében 2006 végére az Alap számláján 30,7 Mrd Ft, az Alap céljaira fel nem használható pénzmaradvány halmozódott fel. Ezen összeg az ország éves K+F ráfordításainak mintegy 15%-át, az Alap eddigi bevételeinek közel 30%-át, a 2006. évi bevételeinek több mint 80%-át teszi ki. A pénzmaradvány felhasználása a többnyire 3 éves időszakot felölelő programok éven túli kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó kifizetések miatt is indokolt. Ennek hiányában a tárgyévi kötelezettségvállalások és az új támogatások mértéke drasztikusan csökkeni fog, végül pedig lehetetlenné válik az új pályázatok kiírása.

2004 végétől az új támogatási szerződéseknél bevezetésre került a nyilatkozattal történő elszámolás rendszere, amely jelentősen csökkenti a beszámoló elfogadásának átfutási idejét. A tipikusan 3 éves támogatási szerződések lassan kifutnak, és 2007-től jelentősen csökkenhetnek az átfutási

idők. Ezzel párhuzamosan a helyszíni pénzügyi ellenőrzés gyakoriságának növelésére fel kell készülni.

C) Az Alap kötelezettségállománya

Az Alap éven túli kötelezettségállománya 2006 során mintegy 3,8 Mrd Ft-tal 36,6 Mrd Ft-ra csökkent, miközben az új döntések mintegy 2 Mrd Ft-tal haladták meg az éves kiadásokat. Ez összességében jelentősen, mintegy 11,3 Mrd Ft-tal a tervezett bevételek értéke alatt maradt.

A 2006-ban meghirdetett és kiértékelt pályázatok esetén a 4,8 Mrd Ft nagyságú támogató döntés 2007-ben születhet meg.

A kötelezettségállományból mintegy 6,3 Mrd Ft teljesítése 2006-ról 2007-re húzódik át. Ez adódik abból, hogy a november-december havi együttesen 8,9 Mrd Ft értékű kötelezettségállomány projekt beszámolóinak benyújtása és azok elfogadása továbbá a következő előleg kifizetése között átlagosan közel 2 hónap telik el, esetenként azonban félévig is elhúzódhat. A folyamat felgyorsítása a szerződéskezelés fontos feladata.

3. táblázat: Az Alap kötelezettségállománya évenként

(millió forint)

Év	2007	2008	2009	Összesen
Összeg	25 439,885	9 579,463	1 604,782	36 624,130

A 3. táblázat mutatja az Alap - jellemzően hároméves – kötelezettségeinek évenkénti megoszlását. A kötelezettségállomány több mint 70 %-a 2007-es évet terheli. Ebből 6,3 Mrd Ft még 2006. évi kötelezettség, amelynek a fedezete a 2006. évi bevételeknél rendelkezésre állt, de az Alapról szóló törvény rendelkezéseivel ellentétesen továbbiakban nem felhasználható és kifizetése csak az Alap 2007. évi bevételeiből lesz teljesíthető. Az Alap éves kiadásainak több mint 10%-a nem közvetlen pályázati célú felhasználás (működés, TÉT attaséi hálózat, tagdíjak, Nemzeti Kutatásnyilvántartási Rendszer támogatása stb.). Ennek következménye, hogy 2007-ben a bevételeknek csupán mintegy 15%-a fordítható új programok indítására, amely lényegesen alatta marad az ideálisnak tekinthető 30-35%-os aránynak, és a torz támogatási szerkezet konzerválódásához vezet.

2.2 AZ ALAP 2006. ÉVI PROGRAMPORTFOLIÓJA

A) Az Alap felhasználási stratégiája

Az alapból nyújtott támogatások 2006. évi stratégiája a korábbi évek stratégiájára épülve megalapozza az alapból támogatott programok portfóliójának továbbfejlesztését. Az év során meghirdetett programok közvetlenül vagy közvetve a vállalkozások innovációs tevékenységét ösztönzik, illetve segítik, és az alábbi **célok** megvalósítását szolgálják:

- *A vállalatoknál erősödjön az innovációs tevékenység.* Koncentráltabb legyen a K+F tevékenység. A programok segítsék elő a K+F eredmények társadalmi és gazdasági hasznosítását, és versenyképes magyar termékek megjelenését a globális piacon.
- Erősödjének a régiók innovációs képességei és kapacitásai.
- Erősödjön a kutatási és a vállalati szféra hatékony együttműködése és javuljanak annak feltételei.

Az Alap felhasználásának tervezése az alábbi **alapelveken** nyugszik:

- *fókuszálás*: a szellemi és anyagi erőforrások fókuszálásával, koncentrálásával elkerülhető az erőforrások szétaprózódása, elérhetők a hatékonysághoz szükséges kritikus támogatási jellemzők,
- *hasznosítás*: a K+F eredmények fokozott gazdasági és társadalmi hasznosítása megalapozza a versenyképességet, és a piacképes termékek és szolgáltatások létrehozását,
- *regionális decentralizáció*: a régióban működő vállalatok innovációs aktivitásának ösztönzése, és az igényeikhez rugalmasan alkalmazkodó innovációs szolgáltató hálózatok kiépítése biztosítja a regionális innovációs stratégiák megvalósítását,
- *a vállalatok részesedési arányának további növelése*: a vállalatok részesedése érje el az Alapból nyújtott támogatások 45 %-át.

Az Alap felhasználásában és a támogatási programokban a következő **prioritások** érvényesültek:

- A vállalati innováció és a gazdaságban hasznosuló kutatás-fejlesztés támogatása.
- A regionális innováció erősítése.
- A tudás- és technológiatranszfer, az együttműködés és az infrastruktúra fejlesztése.

B) A programportfólió általános elemzése

A 2006. évi programportfólió az Alap 2006. évi stratégiai tervével összhangban lett kialakítva.

Vállalkozások támogatása

A **vállalatok részére történő kifizetések** a teljes kifizetés 33,3 %-át tették ki, ami volumenében 19 %-kal több, arányaiban 25 %-kal magasabb, mint az előző évben.

Az Alap 2006 évi kifizetéseinek megoszlását mutatja a 4. sz. táblázat a kedvezményezettek gazdálkodási formája szerint. A táblázatban összehasonlításként feltüntettük a 2004. évi és a 2005. évi adatokat is.

4. táblázat.

(adatok millió Ft-ban)

	2004. év	2005. év	2006. év
Non-profit szervezetek	1 478,0	3 458,5	3 825,4
Vállalkozások	4 819,4	7 175,1	8 826,4
Költségvetési intézmények összesen	16 164,8	17 035,0	13 832,4
<i>ebből:</i> MTA	3 844,8	2 851,9	2 065,9
Felsőoktatási int.	8 923,5	10 881,2	7 868,5
Egyéb intézetek és szervezetek	3 396,5	3 302,1	3 898,0
Összesen	22 462,3	27 668,6	26 484,2

Bár a Hivatal kiemelt figyelmet fordít a vállalkozások kutatás-fejlesztési tevékenységének támogatására, a 2005-re kitűzött célt (40%-os vállalalkozási részesedés) 2006-ban csak megközelíteni sikerült a korábbi évekről áthúzódó kötelezettségek kedvezőtlen struktúrája miatt. A 6. ábrán látható a kifizetések megoszlása gazdálkodási formák szerint 2000-2006 között.

A 2006-ban odaitélt támogatások közel 60%-át vállalkozások kapták. Köszönhető ez elsősorban a regionális innovációs programoknak, ahol ez az arány 80% fölötti. Így várhatóan a vállalkozások 2006. évi 33%-os részesedése 2007-től tovább fog növekedni.

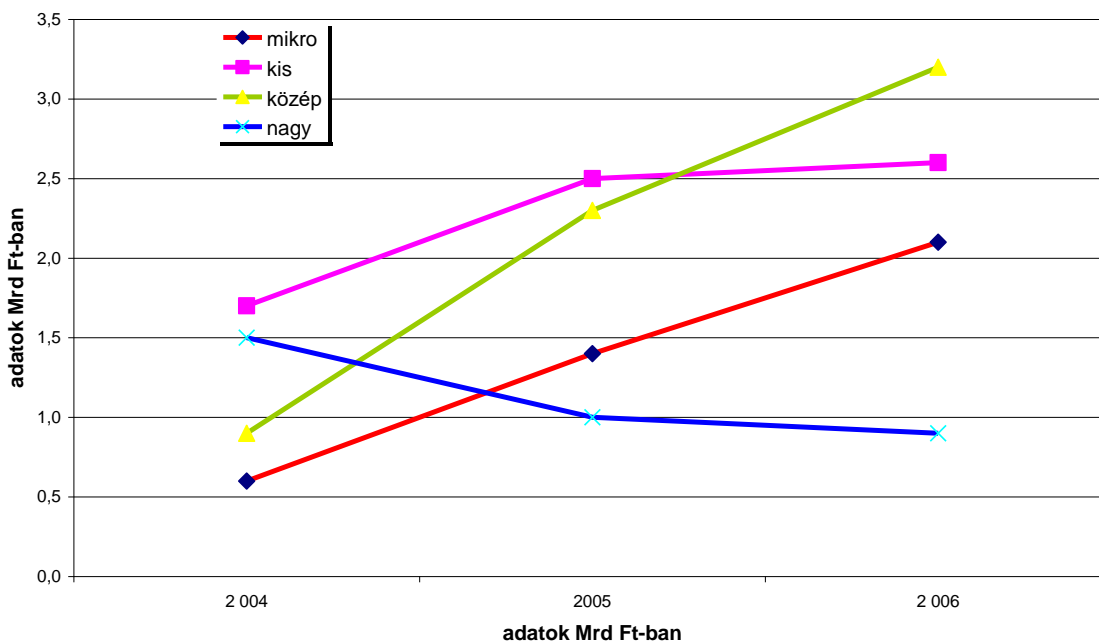
A 15 program keretében összesen 610 vállalkozás részére 8 826,4 millió forintot fizettünk ki. Ebből 564 KKV 7 215,1 millió forint támogatást kapott. A nagyvállalkozásoknak nyújtott összes támogatás 2006-ban 1 611,3 millió forint volt.

A támogatások vállalat-méret szerinti megoszlását mutatja az 5. táblázat és a 4. ábra.

5. táblázat.

(adatok milliárd Ft-ban)

	2004. év	2005. év	2006. év
mikro	0,6	1,4	2,1
kis	1,7	2,5	2,6
közép	0,9	2,3	3,2
nagy	1,5	1,0	0,9

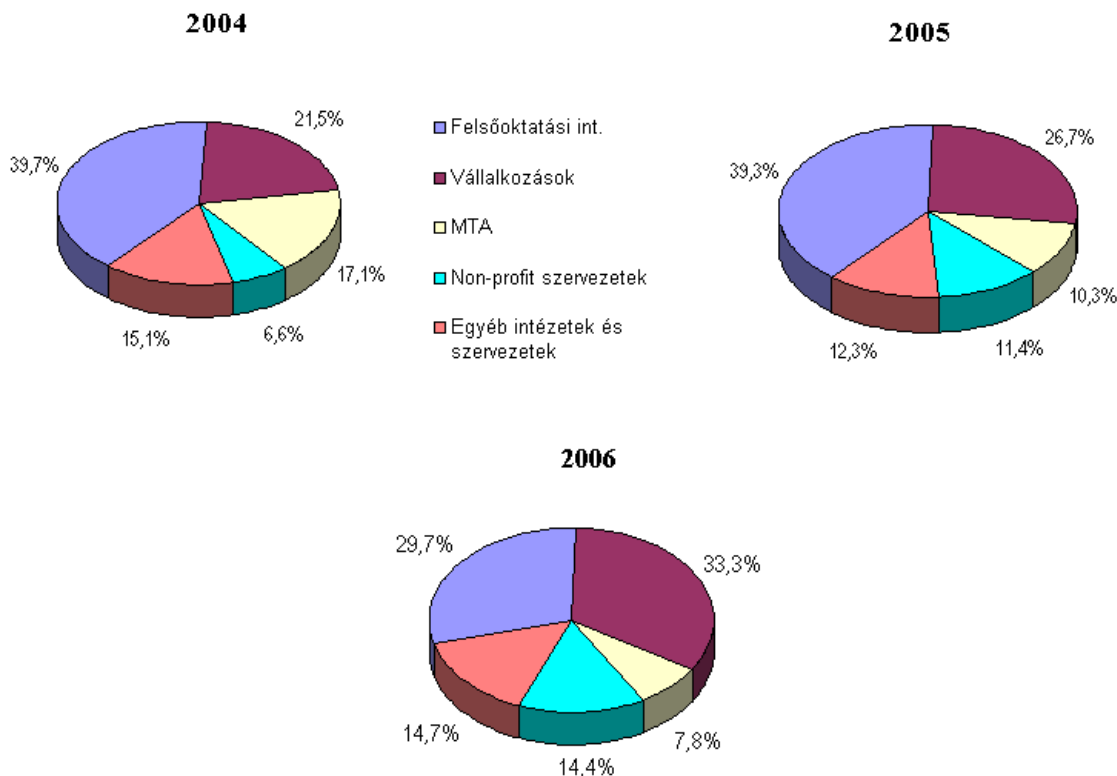
Összesen	4,7	7,2	8,8
-----------------	------------	------------	------------

4. ábra: Az Alapból kifizetett támogatások a mikro-, kis-, közepes - és nagyvállalati szektornak 2004-2006. években

A vállalati támogatások több mint 80%-a jutott a mikro-, kis-, és közepes vállalkozásoknak. Ez az arány egyrészt annak köszönhető, hogy a KKV-k részvételét szinte minden támogatási programunk preferálja, másrészt egyes programjaink kifejezetten ezt a vállalati kört szólítják meg. Ilyenek a regionális programok az Irinyi János program beszállítói komponense, az EUREKA és a Kozma László program. Ezek a KKV-k innovációs projektjeinek megvalósításához, nemzetközi K+F együttműködéshez, az innovációs szolgáltatások eléréséhez, az innovációs készségek, a K+F infrastruktúra, a humán erőforrás-menedzsment és a beszállítói hálózatok fejlesztéséhez nyújtanak

támogatást. Néhány nevesebb KKV a támogatottak közül: AnaLogic Kft., Genetic Immunity, Graphisoft Rt., Holografika Kft., Solvo Rt.

A nagyvállalkozások támogatása lehetőséget teremtett olyan, nagy kockázatú kutatások megvalósítására, amelyek rövidtávon nem eredményeznek piacképes terméket. Különösen igaz ez a nagy kockázatú gyógyszerkutatásokra, amelyeket a vállalkozás saját erejéből nem képes finanszírozni, ugyanakkor pl. népegészségügyi jelentőségű (pl. Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.).

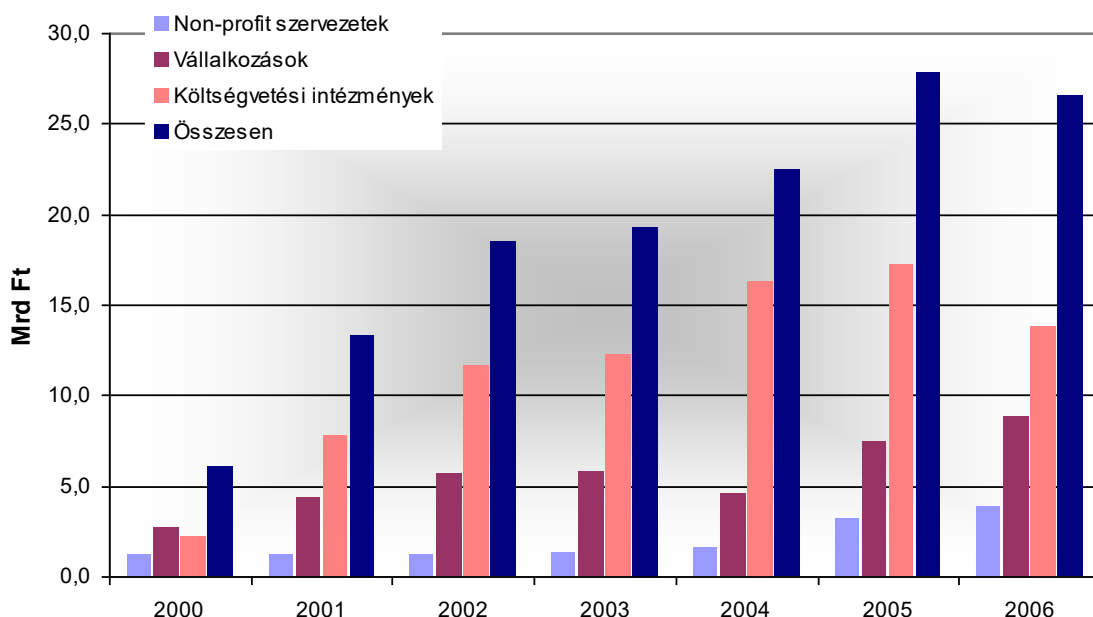

5. ábra: Kifizetések az Alapból 2004-ben, 2005-ben és 2006-ban

A nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatások is hozzájárultak a regionális különbségek mérsékléséhez. A különböző programok keretében a támogatást olyan vállalkozások kapták, amelyek révén várható volt, hogy nő az adott térségben a foglalkoztatottság és beindul a gazdaság fejlődése. A térségbe települt nagyvállalkozások a közfinanszírozású intézményekkel és helyi kisvállalkozásokkal végzett K+F együttműködése elősegítette a kutatás-fejlesztés valós piaci igények felé orientálását. A támogatások egyben a régiók elmaradott K+F infrastruktúra kialakítását és fejlesztését is szolgálták.

A Magyarország számára kiemelt kulcstechnológiai területen működő nagyvállalkozások is részesültek támogatásban, a támogatott projektek egy része nemzetközi együttműködés keretében valósul meg

A vállalkozások részére nyújtott támogatások, az EK szerződés 87. cikkében foglaltak alapján, a verseny torzítása nélkül tették lehetővé olyan kutatás-fejlesztések megvalósítását, amelyek forrás hiányában, pusztán a vállalkozások önerejéből nem valósulhattak volna meg.

6. ábra: A K+F kifizetések alakulása gazdálkodási formák szerint

A régiók támogatása

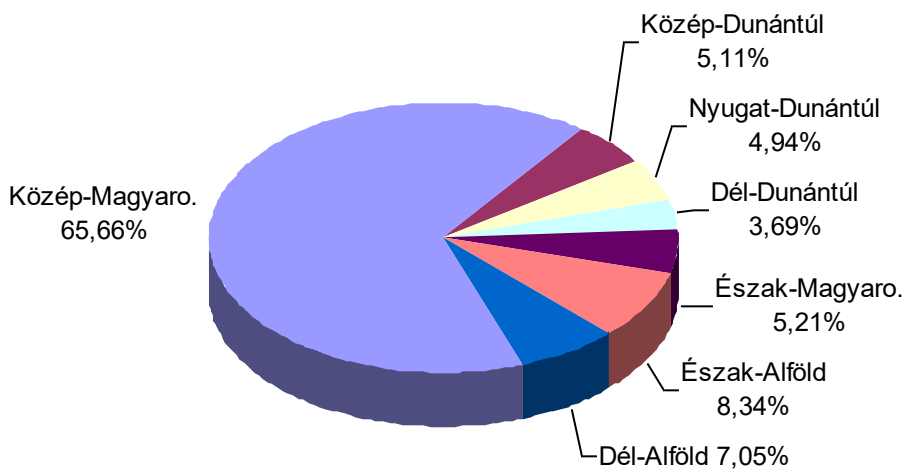
Az Alap innovációs támogatásainak a 2005. évi GDP regionális megoszlásával való összehasonlítását a 6. sz. táblázat mutatja:

6. sz. táblázat: Az Alapból kifizetett támogatásoknak és a GDP értékének regionális megoszlása [%]

	Közép-Mo	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Mo	Észak-Alföld	Dél-Alföld
Alap	65,7	5,1	4,9	3,7	5,2	8,3	7
GDP	46,1	10,3	9,8	6,7	8,3	9,7	9,1

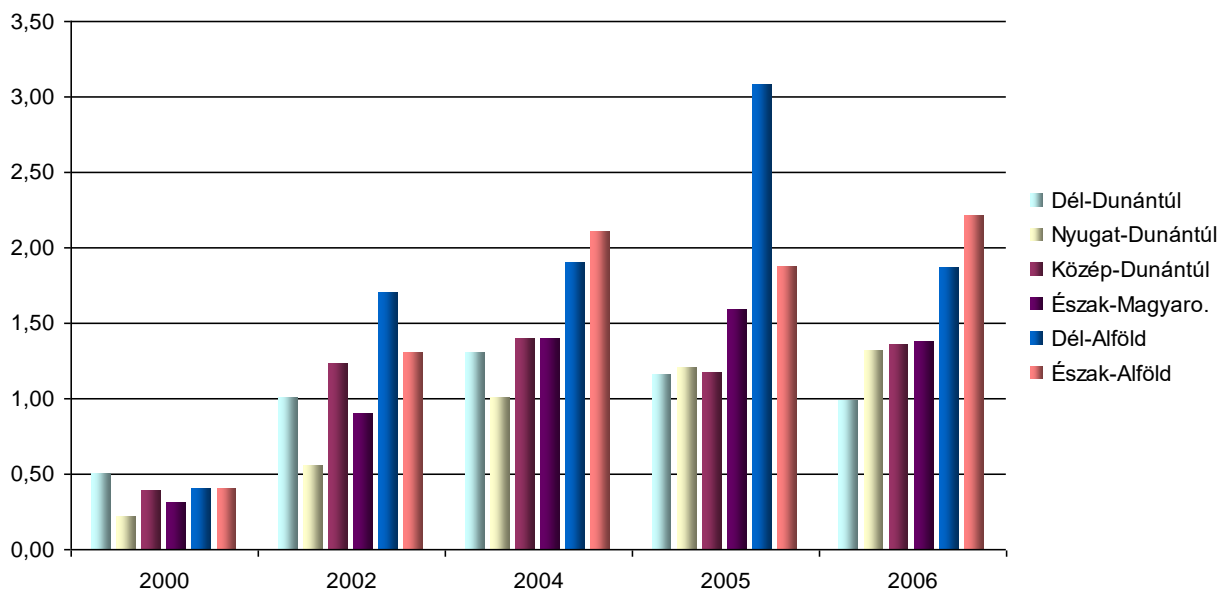
A közép-magyarországi régióban az innovációs támogatások koncentrációja lényegesen magasabb, mint a GDP-é.

Az Alapból nyújtott támogatások regionális megoszlását a Budapestet magában foglaló közép-magyarországi régió dominanciája jellemzi (7. ábra). 2006-ban ide került az Alap kifizetéseinek 65,7 %-a. Ez azzal magyarázható, hogy Magyarországon a kutatás-fejlesztési tevékenység a közép-magyarországi régióban, azon belül Budapesten koncentrálódik. A főváros mind a kutatói létszámot (60,7%), mind pedig a K+F ráfordításokat (63,3%) tekintve vezető helyet foglal el. Budapesten dolgozik az MTA tagjainak 67,3%-a, a tudományos fokozattal rendelkező kutatók 54%-a.

7. ábra: Az Alap kifizetéseinek 2006. évi megoszlása régióként

A K+F kifizetések 2000-2005 közötti, régiókénti alakulását a 8. ábra szemlélteti. A dél-alföldi és az észak-alföldi régiók kiemelkednek a többi régió közül az Alapból elnyert támogatási részesedést illetően.

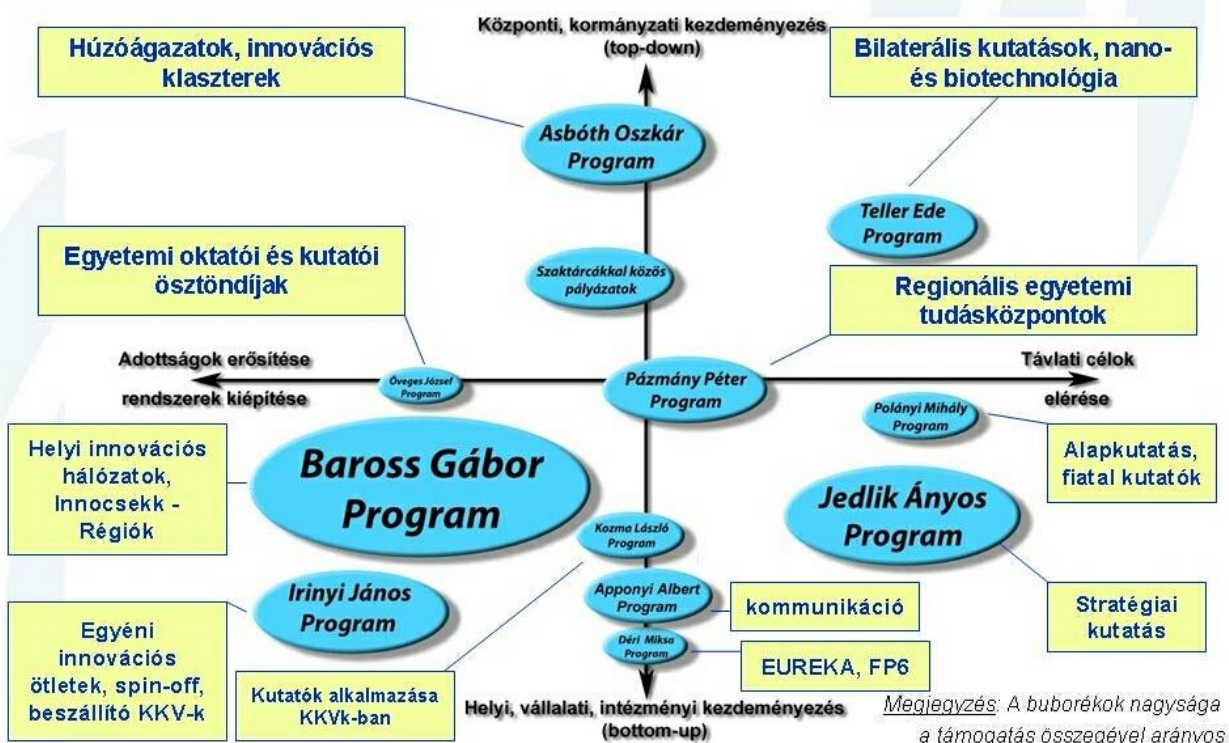
8. ábra: A támogatások alakulása régióként (Közép-Magyarország nélkül)[Mrd. Ft]

2.3. A 2006. ÉVI PROGRAMPORTFOLIÓ RÉSZLETES ELEMZÉSE

A) 2006. évben indított programok

A Hivatal részéről kulcsfontosságú, hogy az Alapból finanszírozott projektek eredményeinek gazdasági és társadalmi hasznosíthatósága segítse az ország versenyképességét, és a piacképes termékek és szolgáltatások létrehozását. Ezt a célt szolgálják 2006-ban meghirdetett programok.

A 2006. évben indított programokból álló **programportfóliót** a 9. ábra szemlélteti.

9. ábra: Az Alap 2006-ban indított fontosabb programjainak portfóliója

2006-ban indított fontosabb programok jellemző adatait foglalja össze a 7 sz. táblázat.

7. táblázat: Az Alapból 2006 folyamán finanszírozott fontosabb programok

A program neve	Támogatási igény (ezer Ft)	Odaítélt támogatás (ezer Ft)	Siker arány	Saját forrás összesen (ezer Ft)	Beérkezett projektek száma	Támogatott projektek száma	Egy projektre eső támogatási összeg (ezer Ft)	Vállalkozások részére megítélt támogatás aránya a programban
Vállalati Regionális Kutatóközpontok	3 099 032	1 200 000	38,72%	2 094 188	7	3	400 000	100,00%
Polányi Mihály	5 843 998	972 876	16,65%	57 511	30	5	194 575	0,00%
INNOTETT	3 020 281	850 000	28,14%	870 670	21	8	106 250	94,12%
Kozma László	1 408 515	707 022	50,20%	381 965	64	32	22 094	100,00%
Öveges József	1 058 136	660 000	62,37%	0	364	235	2 809	0,00%
Közgazdasági kutatások	311 169	60 000	19,28%	4 180	23	5	12 000	40,00%
Jedlik Ányos	116 305 200	5 000 000	4,30%	2 392 038	387	31	161 290	54,00%
Innocsekk	24 695 974	4 489 909	18,18%	0	805	255	17 607	100,00%
Baross Gábor 2006	11 303 276	3 844 000	34,50%	1 770 590	517	230	16 957	53,70%
Teller Ede	9 622 770	4 100 000	42,61%	133 945	8	5	950 000	7,76%
Pázmány Péter	10 102 082	2 500 000	24,75%	1 480	11	6	416 667	46,88%
Asbóth Oszkár	2 000 000	2 000 000	100,00%	1 000 000	1	1	2 000 000	100,00%
Apponyi Albert	1393800	940 600	67,48%	0	1323	646	1 456	30,00%
Déri Miksa 2006	1 182 634	500 000	42,28%	145 854	15	7	71 429	61,38%
Irinyi János	2 390 613	457 300	19,13%	0	293	46	9 941	28,57%

A 2006. évben indított programok jellemző adatai:

A 2006. év folyamán 4831 pályázó küldött be 4364 (ebből formai hibás 795) db pályaművet összesen mintegy 190 Mrd Ft támogatási igénnyel, ill. mintegy 260 Mrd Ft projekt összköltséggel. 1798 db új támogatási szerződést kötöttünk, 23,1 Mrd Ft értékben.

Egyes programok esetében a vártnál lényegesen *magasabb* a túljelentkezés (pl. Jedlik Ányos Program 2006 támogatása esetén 26-szoros), másoknál a várakozáshoz képest *alacsonyabb* szintű érdeklődés volt tapasztalható (Kozma László Program és az Irinyi János Program 2006 - vállalkozások innovációs képességeinek és technológiai felkészültségének megerősítése). A források jövőbeli tervezésénél célszerű ezeket a tapasztalatokat figyelembe venni.

A regionális innovációt támogató, több éves, folyamatos benyújtású Innocsekk program népszerűségének tudható be, hogy 2006. októberében – a tervezetthez képest - közel 1 évvel korábban fel kellett függesztenünk a pályázatok befogadását a programra előirányzott forrás kimerülése miatt.

A döntés-előkészítés folyamatát a programstratégiákban határozzuk meg. Az egyszerű eljárások mellett a programok többségénél komplex, többszintű rendszert alkalmazunk.

Egyszerűbb esetben 5-10 tagú bíráló bizottságok rangsorolják a pályaműveket. 2006-ban így értékelték mintegy 1700 pályaművet az Apponyi Albert (Mecenatúra) és az Öveges József (fiatalok kutatási tevékenységének elindítása) program keretében.

A többi, nagyobb szakmai hozzáértést igénylő program esetében törekszünk arra, hogy a 8-12 tagú bíráló bizottságot vagy irányító testületet a szakterület képviselőiből állítsuk össze. A szakmaiság érvényesítése érdekében a bíráló bizottság munkáját segítik a külső szakértők. A pályaműveket előzetesen legalább két külső szakértő véleményezi, és a bíráló bizottság a vélemények birtokában rangsorolja azokat. Ezzel a módszerrel értékelték közel 700 pályázatot úgy, hogy a bírálat-hoz 1623 külső szakértői véleményt kértek be. Hasonló módon jártak el a regionális bíráló bizottságok mintegy 1800 pályázat értékelésénél a regionális programok keretében.

A bírálatba bevont független szakértők nagy számának köszönhető, hogy a pályaművek elbírálásával kapcsolatosan 2006-ban összesen 201 panasz érkezett, de valójában kizárólag 14 esetben éltek kifogással – nem egyszer a sajtó nyilvánosságát is felhasználva - a döntést ill. szakmai értékelést illetően, ami a benyújtott pályaműveknek elenyésző, csupán 0,3%-át érintette.

A bírálati folyamatban számításba vehető szakértők névsorát folyamatosan frissítjük. A Birinfo rendszerünkben 2006-ban 744 új szakértő regisztráltatta magát.

2006-ban mintegy 960 db, összesen 10,3 Mrd Ft értékű támogatási szerződés került lezárásra. A lezárt szerződések között nagy számban vannak rövid futamidejű, (pl. Mecenatúra - az innovációs tevékenységgel közvetlenül összefüggő konferenciák szervezésének, szakkiállítások rendezésének, kiadványok készítésének, és az innovációt ösztönző díjak adományozásának támogatása) szerződések, továbbá a 2001-2002. évi NKFP projektek.

2006-ban indított teljesen új programok

2006-ban **6 új támogatási programot** hirdettünk meg, amelyek elsősorban az innováció humán és infrastrukturális feltételeinek javítását illetve a vállalatok, KKV-k innovációs aktivitásának ösztönzését célozták:

Vállalati Regionális Kutatóközpontok létrehozása

A támogatás célja vállalati regionális kutatóközpontok létrehozása, alkalmazásorientált, koncentrált vállalati kutatás-fejlesztési projektek támogatásával, új vállalati kutatók alkalmazásával, a regionális egyetemi tudásközpontok környezetében, az iparilag kevésbé fejlett Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Alföld területén.

A 2006-ben benyújtott 7 pályázatból 3 pályamű kapott támogatást. Az igényelt több mint 3 Mrd Ft igénnyel szemben a támogatás mértéke 1200 millió Ft volt.

Polányi Mihály Program

A program olyan fiatal kutatók hazatérését és magyarországi kutatási tevékenységét kívánja ösztönözni, akik korábban szakterületükön nemzetközileg elismert, kiemelkedő eredményeket értek el, és kutatási tevékenységük folytatásához Magyarországon kívánnak kutatócsoportot létrehozni. A Program eredményeként várható, hogy a kutatók tevékenységük folytatásával jelentősen növelhetik az ország versenyképességét, továbbá megalapozhatják, hogy a kulcsfontosságú területeken megfelelő létszámú kutatói csoportok dolgozzanak

A pályázati felhívást a GKM-mel közösen, annak 100 millió Ft-os támogatásával ill. a MTA-val való egyeztetés alapján írtuk ki. A kijelölt két benyújtási határidőre összesen 30 pályamű érkezett mintegy 5,9 Mrd Ft támogatási igénnyel, és a Bíráló Bizottság javaslata alapján 5 pályamű összességében 972,8 millió Ft támogatást nyert.

Innovációs menedzsmentet fejlesztő és technológia transfert elősegítő (INNOTETT) program

A program célja a kutató-fejlesztő intézményeket és az eredményeket felhasználó vállalatokat összekapcsoló intézményi, hálózati struktúrák (technológia transzferközpontok, üzleti inkubáció) szolgáltatásainak fejlesztése, piaci szemléletük megerősítése.

A 2006. évi pályázati felhívásra beérkezett, összességében több mint 3 Mrd Ft értékű 21 pályamű közül a bíráló bizottság javaslata alapján 8 kapott támogatást 850 millió Ft értékben.

Kozma László Program

A program azon vállalkozásokat kívánja ösztönözni, amelyek erősíteni vagy elindítani kívánják kutatás-fejlesztési tevékenységüket. A program célkitűzése a kutatói mobilitás ösztönzése, a fiatal kutatók alkalmazása, a kis- és középvállalkozások innovációs teljesítményének, gazdasági versenyképességének növelése.

A 800 millió Ft értékű pályázati kiírásra 2 alkalommal lehetett pályázatot benyújtani. Összeségében 64 pályázat érkezett be mintegy 1,4 Mrd Ft támogatási igénnyel. A pályázatokat bíráló bizottság értékelte. A bizottság javaslata alapján 32 pályázat az eredetileg tervezett összegnél összességében alacsonyabb, 706 millió Ft támogatást kapott. A pályázók a projekt futamidejére mintegy 200 kutatói kapacitás működtetését vállalták.

Öveges József Program

A program célja kiváló fiatal kutatók támogatása, fiatalok kutatási tevékenységének ösztönzése. Támogatja többek között a Tudományos Diákköri Kutatásban való részvételt, illetve elősegíti a posztdoktorok külföldi tapasztalatszerzését. Olyan PhD hallgatókat, kutatókat kíván segíteni, akik emelni akarják kutatói és oktatói teljesítményük színvonalát, vagy neves külföldi kutatóhelyeken tanulmányi időt kívánnak eltölteni.

Közel 370 pályázat érkezett, több mint 1 Mrd Ft támogatási igénnyel. A bíráló bizottság értékelése alapján 235 pályázat kapott összességében 660 millió Ft támogatást.

Közgazdasági kutatások

A támogatás célja a közgazdasági kutatások, szakmai elemzések készítésének és kutatási eredmények elterjesztésének támogatása a széles szakmai közönség, a vállalkozók, a szakmai érdekképviseleti szervezetek és testületek körében azok tevékenységének segítése céljából.

A 2006. évi pályázati felhívásra beérkezett, összességében több mint 300 millió Ft támogatásigényű 23 pályázat közül a bíráló bizottság javaslata alapján 5 kapott támogatást 60 millió Ft értékben.

Újonnan indított, korábbi években sikeres programok

A korábbi években sikeresnek bizonyult Jedlik Ányos és Pázmány Péter Program 2006. évi meghirdetésére a korábbi évekhez képest szerényebb keretösszeg állt rendelkezésre.

Jedlik Ányos Program 2006

A program célja a nemzetgazdaság és a nemzet fejlődése szempontjából ígéretes, hosszú távra kiható, integráló jellegű projektek támogatása. A tematikai prioritásokhoz illeszkedő projektek erősítik a hazai kutatási és fejlesztési műhelyek, valamint a gazdaság kapcsolatait, új tudásintenzív munkahelyeket hoznak létre. A program keretében nemzetközi szintű tudományos eredményeket vagy jelentős szellemi hozzáadott értéket tartalmazó anyagokat, termékeket, eljárásokat, vagy szolgáltatásokat dolgoznak ki a vállalkozások és költségvetési kutatóhelyek együttműködésében.

A program esetében tapasztalt 26-szoros túljelentkezés, amely az adott időszakban más hasonló támogatási programok hiányán túl arra is felhívja a figyelmet, hogy 2007-ben bővíteni célszerű a támogatás keretösszegét. A nyertes konzorciumokat a társadalomtudományi kutatások kivételével - csak vállalkozás vezetheti. A pályaműveket átlagban 3 külső bíráló értékelte és a támogatási javaslat sorrendjét a 15 tagú - többségében külföldiekből álló - Irányító Testület állította fel. A pályázatokat két fordulóban lehetett benyújtani, a pályázók mintegy hatoda kétszer is benyújtotta pályázatát. A nyertes 31 pályázatból 20 a társadalomtudományi kutatási területhez tartozik és átlagosan mintegy 33 millió Ft támogatásban részesült, míg a természettudományi tématerületeken átlagosan mintegy 650 millió Ft támogatást nyertek. Vállalkozások az odaítélt támogatás 57%-át kapják.

Pázmány Péter Program 2006

A program célja, hogy olyan Regionális Egyetemi Tudásközpontok alakuljanak ki, amelyek vállalkozásokkal és más, kutatással, innovációval foglalkozó szervezetekkel együttműködve, nemzetközi színvonalú, fókuszált KFI tevékenységeket tudnak végezni.

2006. évi felhívásra 11 konzorcium, összesen 85 tagja nyújtott be pályázatot, közülük 6 konzorcium, ezen belül összesen 32 pályázó kapott támogatást. Az átlagos támogatási összeg (projektenként 416 millió Ft) a korábbi évekhez viszonyítva jelentősen csökkent. A nyertes pályaművek a kért támogatás átlagosan mintegy 40%-át kapták és egyenként 300 és 800 millió Ft közötti támogatásban részesültek. A döntés a kutatási programokkal általában nem az önálló tudásközpont létrehozásának támogatását, hanem az adott tématerületen más tudásközpontokhoz való csatlakozás illetve együttműködés kialakítását célozta. Vállalkozások kapják az odaítélt támogatás 47%-át.

Teller Ede Program 2 (2006)

A program célja olyan magyarországi kutatóhelyek K+F nagyprojektjeinek támogatása, amelyekben rövid- és középtávon hasznosuló interdiszciplináris technológiákat két- vagy többoldalú nemzetközi kutatás-fejlesztési együttműködés keretei között dolgoznak ki. A program támogatja az innovatív hazai vállalkozások részvételét a nemzetközi K+F nagyprojektekben és az Európai Unió kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramjainak támogatásával alakult kiválósági hálózatokban és integrált projektekben való részvételt.

A nanotechnológiai, a biotechnológiai és a biztonságtechnikai témakörben kiírt 3 pályázatra 8 pályamű érkezett és 5 nyertes konzorcium 14 tagja kapott összességében 4100 millió Ft támogatást 3 évre. A svéd-magyar együttműködésben megvalósuló biztonságtechnikai projektekre a 3 éves futamidő alatt magyar részről 150 millió Ft-ot biztosít a Honvédelmi Minisztérium és 150 millió Ft-ot az Alap. A szakmai beszámolók értékelése is a HM-mel együttműködve történik majd.

Baross Gábor Program 2006

A program célja a régiók innovációs képességeinek és kapacitásainak erősítése, támogatva a régió vállalkozásainak innovációs tevékenységét és együttműködési struktúráik kialakítását, fejlesztését.

A program keretében minden régió saját támogatási programot alakított ki. A pályázók a telephelyük szerinti régió által meghirdetett támogatási programban vehettek részt. 2006-ban 790 pályázó 520 pályázatot nyújtott be 11,3 Mrd Ft támogatási igénnyel. Ezek közül 230 projektet választottak ki, és támogatásukra 3 844 millió Ft-ot ítélték oda.

Innocsekk Program

A program keretében a vállalkozások innovációs projektjeinek megvalósítását segítő innovációs szolgáltatások igénybevételét támogatjuk a mikro- és kisvállalkozások körében.

A 2005-ben elindított **Innocsekk** program folyamatosan lehetett pályázatot benyújtani 2006 október 31-ig, amikor is a programot egy évvel a tervezett végső beadási határidő előtt a programra előirányzott forrás kimerülése miatt fel kellett függeszteni. A beérkezett 1308 pályaműből közel 500 benyújtását az utolsó hónapban regisztráltuk. 2006-ban 805 elbírált pályázatból 255-öt választottak ki, és ezekhez közel 4,5 Mrd Ft támogatást ítélték oda, ami projektenként átlagosan 17,6 millió Ft támogatást jelent.

A Baross Gábor és az Innocsekk programok a decentralizált döntés-előkészítési folyamatában közreműködőként részt vettek a regionális innovációs ügynökségek. A Baross Gábor program esetében a támogatásról szóló döntéseket is a régiókban, a Regionális Fejlesztési Tanácsok hoz-

ták meg. Több tényező hatására a döntéshozatal és a szerződéskötés közötti átfutási idő még túl hosszú, ennek csökkentése 2007 fontos feladata.

A regionális innovációt támogató programok keretében odaítélt támogatások összege a 2006-ban odaítélt támogatások összegének 27%-át tették ki. Ha ideszámítjuk a regionális egyetemi tudásközpontokat támogató Pázmány Péter Program keretében odaítélt támogatásokat, akkor ez az arány 36 %-ra módosul.

Asbóth Oszkár program

Magyarország gazdasági versenyképességének növelése szükségessé teszi, hogy a nemzeti érdekekhez kapcsolódóan a hasznosítás orientált területeken kiemelt támogatást kapjanak a nemzetközi versenyben eredményre esélyes, nemzetgazdasági jelentőségű K+F tevékenységek. A hasznosítás orientált nagyprojektek erőforrásokat koncentrálnak a legújabb technológiák és termékek kifejlesztésére, a K+F eredmények gyorsított hasznosítására.

A program célkitűzéseinek eléréshez 2 milliárd Ft-ot támogatási keretet biztosítottunk. A 2002/2006. sz. Korm. határozatnak megfelelően meghirdetett pályázat eredményét az egészségügyi miniszter által kijelölt Irányító Bizottság döntési javaslat alapján 2006. januárjában hirdettük ki. A nyertes pályázó 2 Mrd Ft támogatásban részesült, a szerződésében a létrehozott know-how és termék hasznosításából származó árbevételből 10% visszafizetési kötelezettséget is vállalt 5 éven keresztül a projekt befejezése után. A projekt az Irányító Bizottság 2006. decemberi ülésének értékelése alapján sikeresen befejeződött.

Irinyi János Program, Ötlet 2006

Az Irinyi János program támogatja a kis- és középvállalkozások innovációs kezdeményezéseit, a fejlesztési eredmények gazdasági hasznosítását, az új termékek piacra jutását, a korszerű technológiák bevezetését, a termékfejlesztéshez szükséges innovációs szolgáltatásokat, technológiai inkubátorok, azaz korszerű technológiák befogadására alkalmas, intelligens szolgáltatásokat nyújtó inkubátorházak létesítését és azok működését. A program keretében az innovatív kis és középvállalkozások segítséget kapnak a termékfejlesztéshez szükséges induló tőke megszerzéséhez és az inkubációs szolgáltatások igénybevételéhez. Az Irinyi János Program „Ötlet” komponense az innovatív ötleteinek megvalósításához és vállalkozás keretében való hasznosítás előkészítéséhez nyújt támogatást.

A program Ötlet komponensét második éve hirdetjük meg. Az ötlettől a megvalósításig terjedő folyamatot 3 szakaszra bontva lehet pályázni. 2005-ben nyert pályázatok közül 14 fejezte be sikeresen az előző munkaszakaszát és közülük 7 pályázó nyert további támogatást mintegy 280 millió Ft értékben az ötlete megvalósításának folytatásához. A 2006-os új program keretében 175 Ötlet pályázat érkezett be több mint 1,5 Mrd Ft támogatásigénnyel, és közülük a bíráló bizottság javaslata alapján 26 nyert támogatást összességében 210 millió Ft-ot meghaladó értékben.

Irinyi János Program Beszállítói Pályázat 2006

A program célkitűzése a KKV-k innovációs képességeinek és technológiai felkészültségének a megerősítése annak érdekében, hogy valamely vállalkozás stratégiai és innovációs partnerévé tartós beszállítójává váljanak a gépgyártás, a járműgyártás, az elektronikai vagy a műszeripar területén.

A különböző érdekképviseleti szervezetek által kért beadási határidő-hosszabbítás ellenére az 1,8 Mrd Ft program-előirányzatra csupán 14 pályamű érkezett mintegy 950 millió Ft támoga-

tási igénnyel. A bíráló bizottság 8 pályaművet javasolt összességében 400 millió Ft támogatásra. A támogatói döntés különböző okok folytán 2007-re tolódott át. A korábbi években népszerű beszállítói program iránti érdeklődés 2006ban tapasztalt csökkenésének okait még ki kell értékelnünk.

Apponyi Albert program

A program ösztönözi kívánja a kutatók-fejlesztők nemzetközi tapasztalatcseréjét, a nemzetközi kutatási-fejlesztési hálózatokhoz, infrastruktúrához való kapcsolódást, az infrastruktúrák megteremtésében és működtetésében való közreműködést. Az Apponyi Albert Mecenatúra pályázata támogatja az innovációs tevékenységgel, beleértve a kutatás-fejlesztéssel, közvetlenül összefüggő konferenciák szervezését, szakkiallitások rendezését, kiadványok készítését, és az innováció-ösztönzési célú díjak alapítását.

2006-ban benyújtott több mint 1300 pályázatból 646 pályamű kapott támogatást. A mintegy 1,4 Mrd Ft igénnyel szemben a támogatás mértéke 940 millió Ft volt.

Déri Miksa Program

A Déri Miksa program a vállalkozói szféra, különösen a kis-és középvállalkozások nemzetközi kutatás-fejlesztési együttműködését elősegítő EUREKA programban való magyar részvételt támogatja, amely az európai piacorientált kutatás-fejlesztési együttműködést kívánja ösztönözni. A program célja a magyar vállalatok piacképességének növelése, a kutatói és vállalkozói szféra K+F együttműködésének támogatása innovatív piacközeli projektek támogatásával, valamint az európai projektek K+F eredményei hazai hasznosulásának erősítése.

A 2006. évi pályázati felhívásra beérkezett, összességében mintegy 1,2 Mrd Ft értékű 15 pályázat közül a bíráló bizottság javaslata alapján 7 kapott támogatást 500 millió Ft értékben.

B) 2006-ban lezárt projektek elemzése.

2006-ban több mint 1000 támogatói szerződés lezárására került sor közel 10,4 Mrd Ft értékben.

Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok (NKFP)

62 projekt - több mint 120 szerződés - lezárása a 2001. és 2002. évi NKFP keretében kapott támogatást. A támogatott 30 technológiai K+F projekt a 2,6 Mrd Ft támogatás mintegy 70%-át kapta. A további 32 projekt a társadalomtudományok különböző területein végzett kutatásokhoz (pl. Anjou-kori Oklevéltár vagy a magyarországi cigány népesség helyzete stb.) 3 - 50 millió Ft támogatást kapott. Az NKFP 5 alprogramból áll:

Az élettudományok területéről (1. alprogram) 2006-ban 6 db projekt zárult le, melyek egyik fele 2001-ben, míg a másik fele 2002-ben nyert el támogatást. Igen nagy a szórás a konzorciumi tagok számában, két esetben 4, egy-egy esetben 8, 5, 3 és 2 tagú volt a konzorcium. Az alprogramban lezárt projektek összesített saját forrása mintegy 690 millió Ft és az elnyert támogatási összege 1150 millió Ft. A projektek tématerületei széles spektrumot öleltek fel, a prevenciók eljárások fejlesztése azonban kiemelkedő szerephez jutott. Projektek eredményeként a Dél-Dunántúli

régióban létrejött egy modern mozgásmechanikai laboratórium, konkrét nemzetközi kutatási ill. ipari együttműködés alakultak ki egyes eredmények hasznosítására.

A 2006. évben lezárt **informatikai és kommunikációs technológiai tárgyú** projektek (2. alprogram) mindegyike a 2002. évi NKFP pályázati felhívás, illetve az azt követő 2002. április 2-i döntés alapján került megvalósításra. Az informatikai projektek témájukat tekintve változatosak voltak. Valamennyi projekt sikeresen zárult, az eredmények alkalmazásba vételére ill. üzleti hasznosítására, egy esetben külföldi értékesítésre is sor került.

A fejlesztés-orientált **környezetvédelmi és anyagtudományi** kutatások témájú 3A alprogramban 62 kedvezményezett részvételével 11 projekt zárult le. A lezárult projektek a 3 éves futamidő során 2 445 898 000 Ft-ot használtak fel, melyből 1.353.691.000 Ft-ot támogatásként kaptak. Valamennyi projekt elérte a kitűzött célokat. A projektek mintegy harmadában azonban a konkrét hasznosításához további K+F tevékenység szükséges, mintegy felében az eredmények befektetők érdeklődése estében hasznosulhatnak.

Az **ökológia témakörével** kapcsolatos pályázatok (3/B. alprogram) esetében 4 projekt zárójelentését nyújtották be. Közülük három 2002 II. félévében indult, egy azonban már 2002 tavaszán megkezdődött. A projektek 2005. év őszen–telén zárultak, egy projekt 2005. nyarán befejeződött. A négy projekt teljes költségvetése mindösszesen 1 030 215 000 Ft volt, melyből a támogatás 908 000 000 Ft-ot tett ki. A konzorciumi tagok számát tekintve csak egy projekt esetében volt 4 fős konzorcium, általában a 3 tagból álló konzorcium volt a jellemző. Az elért eredmények konkrét hasznosításához részben további K+F tevékenység vagy, részben a hasznosításban érdekelt befektetők aktivitása szükséges. Egy projekt esetén eredmények konkrét hasznosításáról lehet beszámolni.

Az **agrárgazdasági és biotechnológiai** kutatások (4. alprogram) 2006-ban zárult projektjei 2002-ben indultak: 13 projekt, illetve 96 szerződő partner kapott összesen 2 470 millió Ft támogatást, a 24-48 hónapig tartó projektmunkára. A támogatáshoz hozzátett saját forrással együtt a 13 projekt összköltsége 4 072 millió Ft volt. A projektek majdnem mindegyike az eredeti tervhez képest ½-1 évvel később fejeződött be. A projektek eredményei többségükben alkalmazásra kerültek vagy további K+F tevékenységet indukáltak, ill. az eredmények hasznosításához a befektetők felkutatása szükséges. Egyes esetekben a projekt kidolgozása nemzetközi együttműködéshez vezetett.

A **nemzeti örökség és a jelenkori társadalmi kihívások kutatása** (5. alprogram) témakörben 24 projekt teljes pénzügyi zárása történt meg 2006-ban. 11 projekt a 2001-es, 13 a 2002-es kiírásban lett nyertes. Az 5. alprogram szakmai sajátosságai és az eredmények hasznosítási lehetőségei eltérnek a többi alprogramétól, hiszen itt a cél nem az új termék vagy szolgáltatás kifejlesztése, hanem új tudományos eredmények, publikációk, oktatási anyagok, szakpolitikát elősegítő anyagok (pl. romák helyzete, a nemzeti kulturális örökség kutatása) létrehozása, konferenciák szervezése.

K+F infrastruktúrafejlesztési programok

2004-2005 között különböző pályázati konstrukciók keretében nyertes 18 db, elsősorban informatikai és/vagy műszerfejlesztésre irányuló 5-60 millió Ft költségű projekt sikeres lezárására került sor 2006-ban. Az oktatási és kutatási infrastruktúra fejlesztését célzó projektek nagy része sikere-

sen lezárult. A támogatás segítségével jelentős informatikai fejlesztéseket hajtott végre többek között 4 vidéki egyetem. Az összes projekt támogatása mintegy 800 millió Ft-ot tett ki. Különböző multinacionális nagyvállalatok (GE, Audi, Zenon) magyarországi K+F tevékenységének kiépítését támogató szerződések sikeresen lezárultak közel 600 millió Ft értékben.

Mecenatúra

2004-2005 között meghirdetett **Apponyi Albert (Mecenatura) Program** és a pályázaton kívüli, egyedi döntési folyamat keretében támogatást kapott közel 500 partner támogatói szerződésének sikeres lezárására került sor mintegy 800 millió Ft értékben. A Mecenatura pályázatot folyamatos beadással egy évre hirdettük. A folyamatosságot azonban nem sikerült maradéktalanul teljesítenünk. A pályázati felhívások megjelentetésének 2-3 hónapos átfutási ideje miatt az év első negyedében nem volt nyitott a pályázati felhívás, másrészt több esetben elhúzódott a benyújtott pályaművekről szóló döntés. A támogatással elért eredményeket honlapunkon nyilvánosságra hozzuk.

Nemzetközi TÉT kapcsolatokat segítő programok

2002-2005 között megkötött különböző **tudományos és technológiai (TÉT) együttműködésekhez** kapcsolódó szerződéseket zártunk le 2006-ban közel 500 millió Ft értékében.

Az EU 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram Program Bizottságai-ban Magyarország képviselőjét és a **nemzeti kapcsolattartói feladatokat** 2006-ban is a Hivatal látta el. A nemzeti kapcsolattartók (NCP) fő feladata a Keretprogrammal kapcsolatos információk terjesztése és a pályázók tájékoztatása és a tanácsadás volt. Az NCP-k munkáját ún. kapcsolattartó irodák segítették, ügyelve a regionális lefedettségre. A kapcsolattartó irodák feladatai közé tartozott a Keretprogram aktuális híreinek, pályázati felhívásainak terjesztése (honlapokon, kiadványokban, információs napokon), partnerkeresés, adatbázis kiépítés, pályázói tanácsadás, valamint segítségnyújtás a pályázatok elkészítésében és a projektek menedzselésében. 7 irodával kötöttünk szerződést (ebből 3 konzorcium). 2006-ban lezárult szerződésekről elmondható, hogy az irodák eredményesen látták el feladataikat. A pályázói társadalommal kiépített kapcsolataikat a jövőben is érdemes hasznosítani.

A **lezárult sikeres projektekből szemelvények** a Hivatal honlapján elérhetők (www.nkth.gov.hu).

C) Folyamatban lévő, 2006. előtt indított projektek tapasztalatai

A tipikusan 3 éves projektek jelentős hányada valamelyik **közbenső munkaszakaszában** jár. A nyomon követés keretében a projektek szakmai mérföldköveihez igazodva, de évente legalább egyszer beszámoló alapján értékeltük az előrehaladásukat külső szakértők segítségével. Néhány nagyobb értékű program értékelési tapasztalatait emeljük ki.

A **Pázmány Péter program**. 2004-ben a Regionális Egyetemi Tudásközpontok néven meghirdetett pályázaton hat pályaművet választottak ki támogatásra. 2005-ben 7 további központ nyert el támogatást. A tizenhárom központ teljesítménye az elmúlt két év folyamán jelentősen meghatá-

rozta az egyetemeken és a konzorciumi tagoknál zajló kutatásokat. 2006 folyamán közel 800 fő dolgozott a projekteken, melyből 273 a PhD hallgatók száma. A projektek témáiról 33 PhD disszertáció készült, és közel 900 hazai és nemzetközi publikáció keletkezett. A központok eredménye megmutatkozik a létrehozott új termékek (57) a kidolgozott új technológiák (73) és a bevezetett új szolgáltatások (38) számában, azonban a szellemi tulajdonkezelés, így a benyújtott szabadalmak (11) elmarad a kívánatostól. Egyre nagyobb a projektben résztvevő vállalkozások és kutatóhelyek száma (összesen 173), továbbá a projekt eredményeként létrejött új vállalkozások (13) és a létrejött új munkahelyek száma (138).

A 2006. évi pályázat nyerteseivel együtt már 19 tudásközpont működik az országban. Újabb tudásközpontok kialakítására nem célszerű pályázatot kiírni, azonban a támogatási program 3 éves futamideje általában rövidnek mutatkozik a tudásközpontok önálló, támogatás nélküli működés feltételeinek megteremtéséhez. Az egyes projektek lezárásának, illetve értékelésének időpontjára célszerű – a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tudásközpontok számára - újabb támogatási konstrukciót biztosítani az NFT II. keretében.

A 2006-ban a Hivatal új monitoring rendszerének kialakításához a **Pázmány Péter és az Asbóth Oszkár programok** által támogatott tudásközpontok vizsgálata szolgált pilot projektként. A két programban a tudásközpontok működése sok hasonlóságot mutat, így eredményeik és problémáik is hasonlóak. A monitoring vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy a támogatási periódus 3-4 éve nem elég a hosszú távon fenntartható önálló működés megvalósításához. A szabályozási környezet, a túlszabályozottság is jelentősen akadályozza a működésüket, azonban a központok részéről is számos problémára kell hatékony megoldást találni a jövőben. A központok szellemi tulajdon kezelésének és menedzsmentjének rendszerét át kell gondolni, hatékonyabbá tenni. Az ipar és az egyetemi együttműködés hatékonyságának fokozáshoz, tartós kölcsönös előnyökön alapuló kiépítéséhez elengedhetetlen az ipari igények által vezérelt, közös kutatási projektek számának növelése. A konzorciumok összetételének változtathatósága, a központok kutatói közösségbe történő fokozottabb integráltság is kiemelt szempont a jövőbeli lehetséges fejlődési irányvonalakat figyelembe véve. Mindazonáltal a központok eddigi rövid működési idejét figyelembe véve, egy hatékony mentoring rendszerrel, a legjobb központok működésének további cikluson át történő támogatásával az egyes régiókra meghatározó jelentőségű, kiemelt tudást összpontosító, az egyes tudományterületeken a kritikus tömeget elérő jelentős ipari kapcsolattal rendelkező kutatóbázisok jöhetnek létre.

Gazdaságorientált Agrárágazati Kutatások

2004-ben és 2005-ben a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztériummal közösen indított program átfogó célja korszerű, magas értékeket képviselő piacképes agrár-élelmiszeripari termékek, eljárások és szolgáltatások létrehozása, ezen belül az agrárágazat termelési folyamatainak fejlesztése, termelési környezetének fenntartható módon történő felhasználását segítő kutatási-fejlesztési együttműködési programok beindítása, az agrár-élelmiszeripari ágazat termelési eszközeinek a gazdasági teljesítőképesség fokozását célzó fejlesztése a termelés innovációs feltételeinek javításában érdekelt gazdálkodó szervezetek és a hazai kutatóhelyek között kooperáció keretében.

A két kiírásban összesen 84 projekt nyert, amelyekből a 45db 2004-es projekt 2007 folyamán zár.

A 2004-ben indult, 3 éves futamidejű **Jedlik Ányos Program** első 4 alprogramjában összesen 67 projekt nyert el támogatást. A 2006. évben beküldött második beszámolóban megadott indikátorok alapján a projektek 276,76 millió Ft többlet árbevételt eredményeztek (a 3. alprogram esetében ez az érték 0). A kutatásokhoz az 1. és 2. alprogramban 28 szabadalmi bejelentés kötődik (a 3. és 4. alprogramban az érték 0). A program keretében 115,8 új munkahelyet hoztak létre. Az 1. alprogramban (élettudományi kutatások) létrejött 678 db publikáció kiemelkedő eredményt hozott a többi alprogramhoz képest (2ap: 81 db, 3ap: 108 db, 4ap: 291 db). A projektbe bevont kutatók számát tekintve szintén az élettudományi kutatások bizonyultak a legsikeresebbnek (148 fő). A 2004-ben támogatást elnyert projektek portfólióját tekintve a 2006. év során összesen 61 esetben történt szerződésmódosítás.

A 2005-ben meghirdetett **húzóágazati innovációs klaszter** programban még csak az első év eredményeiről tudunk beszámolni.

- A Bioenergetikai Innovációs Klaszter létrehozása és „K+F programok megvalósítása a biomassza hasznosítása területén” című projekt 25 alprojektje során 3 szolgáltatás, 1 know-how, 44 hazai és 16 külföldi publikáció született. A projektben 44 PhD hallgató működik közre, a projekt eredményeit a Károly Róbert Főiskola és a Debreceni Egyetem az oktatásban is hasznosítja. A projekt megvalósítása során nemzetközi együttműködés is kialakult. A projekt eredményeit mind a szakmai, mind a nagyközönség körében ismertették.
- Megújuló energiagazdálkodás az agrárium fenntartható fejlődéséért (DÉL - ALFÖLDI MEGÚJULÓ ENERGIA CENTRUM) c. projektben a biohidrogén molekuláris alapjait, a mikrobiológiai folyamatok szabályozását, a lignocellulóz bontást, a ciroklé kinyerést, az etanollal történő biodízel gyártás lehetőségeit vizsgálták. Pályázatot írtak ki dél-alföldi KKV-knak a bioenergia hasznosításán alapuló fejlesztések elősegítésére. A projekt eredményeit a Szegedi Tudományegyetemen az oktatásban is felhasználják.
- XenoBiotikum Transzporter Technológiai Platform (XTTP) – Terápiás és Toxikológiai alkalmazások című projektben 1 szolgáltatás, 1 technológia került kifejlesztésre és 4 nemzetközi publikáció jelent meg. A projektben 6 PhD hallgató működik közre és 7 új munkahely jött létre.
- DermaVir terápiás vakcina innovációs technológiai klaszterben 1 szolgáltatás, 3 technológia, 41 hazai és 9 nemzetközi publikáció született. A projektben 6 PhD hallgató dolgozik, 10 új munkahely jött létre, melyből 8 kutatói. A projektet bemutatták a szakmai közönség előtt itthon és külföldön, illetve itthon nagyközönség körében.
- Orvostudományi Alkalmazott Kutatási és Fejlesztési Központ című projektben az első év folyamán 2 új szolgáltatás, 3 új technológia fejlesztési munkái folytak, 7 db hazai és 12 külföldi publikáció jelent meg. A projektben 4 PhD hallgató vesz részt, 16 új munkahely jött létre, melyből 14 kutatói.

A 2005-ben meghirdetett **nemzetközi kutatás-fejlesztési nagyprojektek** program keretében 4 projektet támogattunk, melyben 12 Kedvezményezett vett részt. A projektek összesen 2,5 milliárd Ft-ból valósulnak meg a hároméves futamidő során, melyből 2,1 milliárd Ft támogatás. A Projektekben már eddig is mintegy féltucatnyi terméket, ill. technológiát fejlesztettek, kb. félszáz PhD hallgatót vontak be a kutatási tevékenységbe és nagyszámú publikáció született. Nem egy

esetben hazai és nemzetközi szinten is jelentős együttműködés alakult ki a projektek felhasználásban érdekelt cégekkel.

- Ambiens intelligenciára épülő ipari alkalmazások kutatás-fejlesztése magyar - német együttműködésben című projekt az ambiens intelligencia járműközlekedésben, multimodális beszédtechnológiában, szoftvertervezési módszerekben, energiahatékony érzékelő rendszerekben történő felhasználását célozza. A két év során 3 új terméket és 4 technológiát fejlesztettek ki. A projektben 21 PhD hallgató működik közre és 15 új kutatói munkahely jött létre.
- Kooperatív Centrum a Kommunikációs Hálózatok Adatanalízise területén című projektben az ETOMIC hálózati mérőrendszer előirányzott fejlesztését végrehajtották. A nagy mennyiségű, strukturált adat feldolgozására szolgáló hardver-szoftver háttér kialakításában is megtörténtek a beütemezett lépések (adatbázis-szoftverek tesztelése, kiválasztása, webszolgáltatások, vizualizációs eszközök áttekintése, kiválasztása, az integráció megkezdése). Jelentős eredményeket értek el a biológiai, pénzügyi és energetikai részterületeken is. A projektben 20 PhD hallgató vesz részt, 3 PhD disszertáció és 58 publikáció született. A hazai és nemzetközi szinten is jelentős együttműködés alakult ki a projekt eredményeinek felhasználásában érdekelt cégekkel.
- Új nukleáris energiatermelési módszerek technológiai elemeinek fejlesztése című projektben az első évben 1 új technológiát fejlesztettek ki, 10 hazai kutatási jelentés született, 14 nemzetközi előadást tartottak, 2 nemzetközi projekt beszámolót készítettek, valamint 3 cikket írtak nemzetközi szakfolyóirat számára. A projekt folyamodványaként eddig 6 új nemzetközi projektbe sikerült bekapcsolódni. Új vizsgálati módszereket dolgoztak ki, amely más területen is bevetettek. Az eredményeket a BME mérnöki oktatásában is hasznosítják, 6 PhD hallgatót vontak be a munkába és 10 új munkahelyet teremtettek, amelyből 2 kutatói státusz. A projekt kidolgozása során gazdasági hasznot hozó új megrendelések születtek.
- A „Visegrádi Együttműködés Neutron Spektroszkópiai Módszerek Fejlesztésére és Alkalmazására Multidiszciplináris Kutatásokban” című projektben sor került a tervezett neutronvezető optimalizálására, régészeti leletek, műtárgyak helyszín- és eredetazonosítására, nukleáris technológiai és PGAA metodikai kutatásokra, oldatok szerkezetvizsgálatára. A projekt során 1 PhD disszertáció és 39 nemzetközi publikáció született, valamint 7 nemzetközi előadást tartottak.

3. A HIVATAL 2006. ÉVI MŰKÖDÉSE

3.1 A HIVATAL 2006. ÉVI MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

A) Jogszabályi környezet hatása és a belső szabályozottság

Az 1.2.B fejezetben részletezett jogszabályi környezet változása következtében a Hivatal belső stabil működése érdekében rövid időn belül kellett alkalmazkodni az új helyzethez. Ennek első intézkedései voltak az Alapító Okirat és a Szervezeti és Működési Szabályzat (továbbiakban: SZMSZ) módosításai. Az új SZMSZ 2006. október 31-én lépett hatályba. Ebben a legfőbb változás a Stratégiai Főosztály megszűnése. A stratégiai feladatok koordinálását év végéig fokozatosan a GKM vette át.

A jogszabályi környezet megváltozásához igazodva a Hivatal belső működése szempontjából fontos volt a feladat ellátás módját rendszerben tartó új szabályzatok kialakítása és a régiéek módosítása. 2006 folyamán a Hivatalban a belső fejlesztések, az ÁSZ jelentést követő intézkedések és a jogszabályi környezet változása következtében 27 belső szabályzat, utasítás és eljárásrend született ill. került módosításra. A Hivatal belső szabályozottsága végig biztosított volt.

B) Emberi erőforrás

A Hivatal engedélyezett létszáma 2006. január 1-jén 116 fő, a munkajogi létszám 96 fő volt. 2006 elején szervezetépítésre került sor, pályáztatás és kiválasztás útján töltötték be az üres státuszokat. Az újonnan belépett kollégák a próbaidejük alatt közös felkészítésen vettek részt.

A Kormány intézkedése alapján a központi költségvetési intézményeknél 2006. július 1-jétől létszámcsökkentést kellett végrehajtani, melynek következtében a Hivatal létszáma 104 főre csökkent. A központilag elrendelt létszámcsökkentést a Hivatal 2006. szeptember 1-jétől kezdődően hajtotta végre. Az erre vonatkozó intézkedési tervet a KEHI 2006. novemberi ellenőrzése során szabályosnak ítélte. Ennek során 12 főt mentettek föl, akiknek felmentési ideje 2007. február-áprilisban járt le, így 2006. december 31-én a Hivatal munkajogi létszáma még 110 fő volt.

2006 folyamán összesen 39 fő felvételére került sor és 25 főnek szűnt meg a közszerződés jogviszonya. A nagy fluktuációhoz nemcsak a szervezetfejlesztés és a kötelező létszámleépítés, hanem a Tét attaséi valamint az EU-s szolgálatba felvételt nyert új és régi munkatársak be- és kilépése is hozzájárult. A szervezet humánerőforrására vonatkozó főbb adatokat az alábbi táblázat mutatja:

Teljes állomány	Felsőfokú végzettségűek aránya	81 %
	Középfokú végzettségűek aránya	19 %
	Felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezők	38 fő
	Középfokú nyelvvizsgával rendelkezők	46 fő
	Alapfokú nyelvvizsgával rendelkezők	9 fő

A Hivatalban a szakterületeken dolgozók közül mindenki rendelkezett legalább egy középfokú nyelvvizsgával, tudományos fokozata 6 főnek volt. Az előírás szerinti közigazgatási alap-, illetve szakvizsgával minden köztisztviselő rendelkezett. A szervezetfejlesztés eredményeképpen javult a közgazdasági végzettségűek aránya, viszont a szakterületeken dolgozók között a technológiai tudással rendelkezők aránya alacsony, vannak hiány területek, ilyen pl. élettudományok és informatika. A monitoring feladatok ellátása a jövőben nagyobb súlyt kap, az ilyen irányú kompetenciát fejleszteni szükséges.

C) Gazdálkodás

2006-ban a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. Tv. alapján a XXXIV. Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal fejezet a fejezeten belül önálló címként megjelenő Hivatal és Iroda intézményének igazgatási költségvetési előirányzatait, valamint a fejezethez rendelt Nemzetközi tagdíjak fejezeti kezelésű előirányzat gazdálkodását felügyelte.

A költségvetés általános tartalékainak felhasználásáról szóló 2179/2006. (X. 25.) Kormány határozat alapján, a Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács független programértékelése fejezeti kezelésű előirányzat a XXXIV. fejezet 3. cím 3. alcímeként 50 millió Ft működési költségvetési előirányzattal jött létre.

Az alábbi táblázat a függő és átfutó kiadások nélkül szemlélteti a XXXIV. fejezet hatáskörébe tartozó intézmények, és fejezeti kezelésű előirányzatok alakulását.

XXXIV. Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal fejezet									
<i>XXXIV. Fejezet címei, alcímei</i>	Eredeti előirányzat			Módosított előirányzat			Teljesítés		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Támogatás</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Támogatás</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Támogatás</i>
A. NKTH	1 153,5	617,4	536,1	1 383,6	819,6	564,0	1 167,7	759,3	564,0
B. KPI	947,8	743,9	203,9	1 439,9	1 235,7	204,2	1 240,9	1 200,6	204,2
C. Fejezeti kezelésű előirányzatok									
C1. Nemzetközi Tagdíjak	1 284,9	0,0	1 284,9	1 335,9	0,0	1 335,9	1 335,9	0,0	1 335,9
C2. Fejezeti államháztartási tartalék	62,6	0,0	62,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
C3. KTIT független programértékeléséhez	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal cím támogatása és bevételeinek alakulása

- A Hivatal a Kormány döntése alapján a létszámcsökkentés forrásának biztosításaként 2006. évben 27,9 millió Ft többlettámogatásban részesült.
- Az Alapból alapkezelésre fordítható pénzeszköz 2006. évben az Alap kiadási előirányzatának 3,3%-a, 1206,3 millió Ft volt, melyből a Hivatal 462,4 millió Ft-ot használt fel.

- Az Alapból jogszabályon, nemzetközi kötelezettségen alapuló kifizetésekre 2006. évben a Hivatal 65,7 millió Ft támogatást kapott.
- Államháztartáson kívüli bevételként jelentkezett az Európai Unióból érkezett pénzeszközök 53,3 millió forint ténylegesen felhasznált, előirányzatosított része.
- A 2006. évi 148,5 millió Ft maradvány pénzforgalmat nem érintő bevételi forrásként jelentkezett az intézménynél.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal cím kiadásainak alakulása

- 2006. évben az eredeti engedélyezett létszámkeret 116 fő volt, mely a Kormány döntése következtében 104 főre csökkent.
- A módosított előirányzathoz képest a személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok előirányzatok teljesülése 66,5 millió Ft-tal maradt el. Az elmaradást elsősorban a 2007. évben kifizetésre kerülő kötelezettséggel terhelt maradvány, illetve a létszámleépítés következtében realizált megtakarítás okozta.
- A dologi kiadások és folyó kiadások teljesítésének alakulását leginkább befolyásoló tényezők, az Európai Uniótól közvetlenül kapott támogatások felhasználásának alakulása, az Alapból jogszabályon, nemzetközi szerződésen alapuló utazásokra kapott támogatás, a Hivatal vagyongazdálkodásában lévő, értékesítés alatt álló ingatlan többletkiadásai, a maradványtartási kötelezettség teljesítése.

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal cím előirányzat maradványának alakulása

- A Hivatal működési költségvetésében jelentős, mintegy 155,6 millió Ft előirányzat maradvány képződött.
- A kötelezettséggel terhelt maradvány összege 113,9 millió Ft, melyből a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap felé fennálló kötelezettség 23,1 millió Ft.

A Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda cím

Az Iroda 2006. évben alapkezelési feladatokra 743,9 millió Ft-ot vett át, míg a költségvetési támogatás 100,1 %-ban teljesült. A központi támogatás eredeti előirányzathoz képest történő 0,3 millió Ft többlet a közalkalmazottak illetményjavításának fedezetéül szolgált.

Az előirányzatok felhasználását befolyásoló főbb tényezők:

- A 2005. évi maradvány felhasználás 211,7 millió Ft-ban
- A GVOP pályázatkezeléssel kapcsolatos 239 millió Ft-os többletbevétel
- Az Iroda a dologi kiadások megemelkedett költségei miatt az előző évvel megegyező maradványtartást a 3. cím 3., A Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács független programértékelése alcímén keletkezett 50 millió Ft maradvány beszámítása mellett tudta teljesíteni.

Fejezeti kezelésű előirányzatok: Nemzetközi tagdíjak

A Nemzetközi Tagdíjak fejezeti kezelésű előirányzat Magyarország CERN, EUREKA, NATO von Karman Intézet, OECD Global Science Forum és ICGEB Nemzetközi Génsebészeti és Biotechnológiai Központ tagdíjának befizetését biztosítja.

A fejezeti kezelésű előirányzat kiadásainak finanszírozása kizárólag a központi költségvetésből kapott támogatásból történt. 2006. évi 1 284,9 millió Ft eredeti támogatási előirányzat-előirányzat-növekedésének elsődleges oka, hogy XXXIV. fejezet intézményeinél 2006. év első félévében kötelezettségvállalás alól felszabadult 15,6 millió Ft 2005. évi maradvány, amely a Nemzetközi Tagdíjak javára visszahagyásra került. A Nemzetközi tagdíj fejezeti kezelésű előirányzaton 2005. évben képződött 1,5 millió Ft maradvány 2006. évben pénzforgalom nélküli bevételként lett elszámolva.

Az előirányzat csökkenést eredményezte a fejezeti kezelésű előirányzat terhére teljesített 16,2 millió Ft kötelező tartalékképzés, majd annak végleges központi elvonása.

A Nemzetközi Tagdíjak előirányzat 2006. évi pénz- illetve előirányzat maradványa 8,42 millió Ft, mely teljes mértékben kötelezettséggel terhelt. A 2006. évben esedékes tagdíjakat – a szükséges támogatási előirányzat hiányában - a Hivatal nem tudta teljes mértékben kifizetni az illetékes szervezetek számára. A 2006. évről 2007. évre áthúzódó kötelezettségállomány 3 437 568 CHF.

Fejezeti kezelésű előirányzatok: Államháztartási Tartalék

A Kormány döntése alapján a fejezeti államháztartási tartalékból 319 ezer Ft átcsoportosításra került a Kutatásfejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda igazgatási költségvetésébe.

Az fejezeti államháztartási tartalékból további 62 200 ezer forintot elvontak.

Az előirányzat 81 ezer Ft maradványa kötelezettséggel nem terhelt.

Fejezeti kezelésű előirányzatok: Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács független program-értékelése

Az előirányzat terhére 2006. évben kötelezettségvállalás nem történt. Az 50 millió forint előirányzat maradvány kötelezettséggel nem terhelt.

Követeléskezelés

Az Alap „megörökölte” jogelődjének (KMÜFA célelőirányzat) megkötött szerződésekből eredő követelések behajtását 1989-től 2003-ig terjedő időszakra. A követelés csomag 119 volt pályázóval szemben állt fenn, amelyek közül 78 megszűnés/megszüntetés alatt álló társaság, 41 pedig még működő vállalkozás volt. A követelések kezelését a Hivatal, valamint az Iroda engedélyezni szándékozta. Az engedélyezés lehetséges módja a követelés csomag minősítése és nyílt pályázattal való értékesítése. A követelés csomag minősítése megtörtént, a költségvetési érdekekre figyelemmel beszereztük a Pénzügyminisztérium, valamint az oktatási miniszter hozzájárulását. A nyílt pályázat kiírása előtt a Pénzügyminisztérium a korábbi hozzájáruló nyilatkozatával ellentétes véleményt alakított ki, ezért a pályázatot leállítottuk. Az ügyben a behajthatatlan követelések leírására vonatkozóan jogszabályváltozás is történt, ettől függetlenül a követeléskezelés költ-

ségei jóval nagyobbak, mint az a „haszon” amit a követeléskezeléssel foglalkozó társaság az Alap javára behajtani képes.

D) A támogatások felhasználásának, az Alap, a Hivatal és az Iroda gazdálkodásának ellenőrzése

Projektek ellenőrzése

Strukturális Alapokból társfinanszírozott projektek helyszíni ellenőrzése

2006. évben Az Iroda 50 GVOP projekt helyszíni vizsgálatát végezte el. Az ellenőrzött projektek támogatási értéke meghaladta a 4,6 Mrd Ft értéket. Az 50 projekt közül 5 projektet soron kívüli vizsgálat keretében ellenőriztek. 9 szabálytalansági gyanú felmerüléséről készült jelentés.

A vizsgálat során tapasztalt szabályszerűtlenségek, hiányosságok:

1. A Kbt. előírásait több esetben nem tartották be.
2. Az elkülönített nyilvántartás nem mindenütt volt megfelelő.
3. A projektre történő rezszi költségek elszámolása nem volt megfelelően alátámasztva.
4. Több esetben benyújtottak elszámolásra olyan költségeket, amelyek teljesítése vagy a számla kelte vagy a számlához kapcsolódó megrendelés a bejelentett projektkezdesi időpont előtt történt.

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapból finanszírozott projektek helyszíni ellenőrzése

2006. évben az Iroda összesen 21 db vizsgálatot folytatott, melyből 1 esetben egy kedvezményezett által elkövetett súlyos elszámolási szabálytalanság miatt került sor, 1 helyszíni ellenőrzés a főigazgató által elrendelt soron kívüli vizsgálat volt.

A vizsgálatok során 114 db támogatási szerződés szabályszerű teljesítését vizsgálták a pályázati ellenőrök, amely összecszerúságában 12,9 Mrd Ft támogatással segített 17,6 Mrd Ft összköltségű projekt helyszíni vizsgálatát jelentette. A vizsgált projektek átlagos konzorciumi taglétszáma 5,43 volt.

Az ellenőrzés tapasztalata szerint a nyilatkozattal történő elszámolás jelentős módon megrövidítette az elszámolás és az előlegek kifizetésének forgási sebességét. Azonban számos esetben szembesültek azzal, hogy a kedvezményezettek által bemutatott - a nyilatkozat alapjául szolgáló - számvitelileg elkülönített nyilvántartás nem egyezett meg a benyújtott nyilatkozatokban közölt adatokkal.

Belső ellenőrzések

A Hivatal felügyeleti illetve intézményi hatáskörben 2006. évben az alábbi területeken indított belső ellenőrzést:

- Az Iroda 2005. évi éves költségvetési beszámolójának megbízhatósági ellenőrzése
- Pályázatkezelési rendszer folyamatátvilágítása
- Az Iroda 2004. évi maradványának felülvizsgálata
- A Hivatal Iratkezelési eljárásának szabályszerűségi és racionalizálási elemzése
- A Hivatal felesleges vagyontárgyainak felmérése, hasznosítása és selejtezése
- Az Iroda személyi juttatásokkal való gazdálkodásának felülvizsgálata
- A hivatali házi pénztár működésének ellenőrzése
- A kincstári vagyonvédelem személyi-, tárgyi feltételeinek értékelése, leltározás ellenőrzése
- A Hivatal köztisztviselő-képviseleti tevékenységének ellenőrzése

A jelentésekben megfogalmazott megállapítások és javaslatok alapján intézkedési tervek készültek, melyeknek végrehajtását a belső ellenőrzés figyelemmel kíséri. A vizsgálatok eredményeként egy esetben fegyelemsértést állapítottak meg.

A fenti vizsgálatokon túl az Iroda saját hatáskörben végzett vizsgálatok keretében szintén ellenőrizte a gazdálkodás és a pályázatkezelés folyamatait.

Külső ellenőrzések

2006. évben az alábbi külső vizsgálatokra került sor:

- A Hivatal 2005. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése (Állami Számvevőszék)
- Az Iroda 2005. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése (Állami Számvevőszék)
- Az Alap 2005. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése (Állami Számvevőszék)
- A 2007. évi költségvetés tervezésének ellenőrzése (Állami Számvevőszék)
- A létszámleépítés ellenőrzése (KEHI)

A jelentésekben megfogalmazott megállapítások és javaslatok alapján intézkedési tervek készültek, melyek végrehajtását a felelős vezetők a belső ellenőrzés kontrollja mellett végezték.

A Hivatal 2005. évi beszámolójával kapcsolatosan a Hivatal könyvvizsgálója és az Állami Számvevőszék által tett egyes megállapítások vonatkozásában jelentős ellentmondás volt tapasztalható. A könyvvizsgáló által elfogadott beszámolót az Állami Számvevőszék úgy ítélte meg, hogy nem megbízható és nem a valós képet tükrözi.

Az ellentmondás feloldása és megfelelő intézkedések meghozatal érdekében a Hivatal elnöke felkérte a 4 nagy nemzetközi könyvvizsgáló társaság egyikét az Állami Számvevőszék megállapításainak véleményezésére. Az Állami Számvevőszék által kifogásolt jelentősebb, a beszámoló minőségét befolyásoló számviteli elszámolások, gazdasági események (leltár, A Hivatal és az Iroda

közötti elszámolások, stb.) vonatkozásában a könyvvizsgáló társaság a Hivatal gazdálkodását és számviteli elszámolását elfogadhatónak találta és megállapította, hogy e tételek a beszámoló megbízhatóságát és a valós összképet nem befolyásolják.

Az Alap esetében az Állami Számvevőszék elsősorban eljárásrendbeli hiányosságokat állapított meg. A megállapítások a beszámoló megbízhatóságát és valódiságát nem befolyásolták. A hiányosságok feltárása és jövőbeni elkerülése érdekében a Hivatal elnöke – az intézkedési terv kiadásán felül - belső ellenőrzést rendelt el.

3.2 A HIVATAL TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEI

A Hivatal szakmai feladatai a 2006-ban hatályos kormányrendelet szerint három kiemelt területre irányultak. Ezen kiemelt területeken végzett tevékenységet ismertetik a következő fejezetek. A Hivatal volt a felelős:

- a Kormány tudomány-, technológia- és innováció politikájának kialakításáért és végrehajtásáért,
- az Alap eredményes felhasználásáért, valamint
- a nemzetközi tudományos és technológiai politikai kapcsolatokért.

A Hivatal munkáját éves munkaterv szerint végzi. A 2006. évi munkaterv jelentős része teljesült. Nem sikerült maradéktalanul megvalósítani az alábbi terveket:

- A Kormány TTI stratégiájának előterjesztése (ld. a 3.2.A fejezetben)
- A kutatás-fejlesztés és technológiai innováció hatékonyságát elősegítő deregulációról szóló előterjesztés a Kormány részére (ld. a 3.2.D fejezetben)

A Hivatal tevékenységének egyik kiemelt horizontális stratégiai eleme a regionális innováció erősítése, amit a támogatási rendszer pályázatainak, új intézményi hálózat kialakításának segítségével, valamint partnerségi kapcsolatok gondozásával kezdett megvalósítani.

A Hivatal által végzett államigazgatási feladatokat, valamint a társadalmi partnerségi, kommunikációs tevékenységet a további fejezetek tartalmazzák.

A) Stratégiai tervezés

Hazai TTI stratégia koordinálása

A 2286/2004. (XI. 17.) Korm. határozat előírja a középtávú kormányzati tudomány-, technológia- és innováció politikai stratégia elkészítését. A feladat végrehajtásáért felelős oktatási miniszter ezt a feladatot a Hivatal elnökére ruházta át. A Hivatal a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, valamint az Oktatási Minisztérium szakértőivel közösen alakította ki a stratégia kezdeti munkaváltozatait. A tervező értekezleteken részt vett a Magyar Tudományos Akadémia képviselője, képviselve az alapkutatói szempontokat.

2006. január 13-án tartott TTPK-ülést követően a TTPK minisztereinek 2006. február 13-án tartott megbeszélésén eldöntötték, hogy a stratégiát egyeztetni kell a gazdasági szféra képviselőivel. Az egyeztetés lefolytatására a Hivatal elnökét kérték föl.

A Hivatal által szervezett innovációs stratégiai konzultáció a magyar gazdasági életben résztvevő vezető cégek képviselőivel, munkáltatói szervezetek, ágazati civil szervezetek, befektetői képviselői szervezetek, vállalkozásfejlesztési szervezetek, befektetői társaságok vezetőivel, képviselőivel történt kidolgozott forgatókönyv szerint 2006. első félévében. A stratégiai egyeztetés a következőképpen folyt:

- A Hivatal elnöke személyes megbeszélést folytatott 4 nagy szakmai és érdekvédelmi szervezet vezetőivel, valamint 12 nagyvállalat vezetőjével.
- A Hivatal szakmai fórumokat szervezett több szakmai szervezet, szövetség vezetőségeivel, képviselőivel:
 - Külön-külön történt az egyeztetés 4 nagy munkáltatói és szakmai szervezettel (vezetők, vezetőségi tagok).
 - Nyolc ágazati szakmai civil szervezet, egyesület vezetőivel, vezetőségi tagjaival külön-külön egyeztetés történt.
 - Közös egyeztetésen vettek részt a befektetői képviseletek és a kétoldalú kereskedelmi kamarák képviselői.
 - A vállalkozásfejlesztési szervezetek vezetőivel, vezetőségi tagjaival közös egyeztetés történt.
- Minden régióban egyeztetünk a regionális innovációs ügynökségekkel és a regionális innovációs bizottságokkal.

Az egyeztetések során elhangzott véleményeket feldolgoztuk és beépítettük a stratégiai dokumentumba.

2006. második felében a GKM átvette a stratégia koordinálását, kidolgozta az OKM és az MTA részvételével az egységes tudomány- és technológia- és innováció politikai stratégiát, integrálva az MTA által készített tudománypolitikai anyagot.

Részvétel a II. Nemzeti fejlesztési Terv- KFI prioritásának tervezésében

Az Alap forrásai mellett a következő években jelentős támogatást kap a KFI szféra a Strukturális Alapok forrásaiból. A 2007-2013 közötti időszakban az EU Strukturális Alapjai által nyújtott támogatás felhasználási stratégiai kereteit az Új Magyarország Fejlesztési Program adja. A KFI tématerületével a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) első prioritása (Innováció a versenyképességért), és a megvalósítás programjait összefoglaló akcióterv foglalkozik. Az EU előírásai szerint az EU, valamint a hazai forrásokból finanszírozott programok között átfedés nem lehet. Ezért folyamatosan halad a programok összehangolása. A tervezés fő irányelve, hogy a jelentős forrásigényű infrastrukturális beruházások, valamint az Új Magyarország Fejlesztési Tervben megfogalmazott, átfogó programokhoz (pl. fejlesztési pólusok) kapcsolódó KFI témák a Strukturális Alapokból lesznek finanszírozva.

A Hivatal részt vett a II. NFT és a kapcsolódó dokumentumok (operatív programok, akciótervek) KFI fejezeteinek kidolgozásában, és képviselői részt vettek a különböző szintű koordináló- és munkabizottságokban:

- 2006. első félévében a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottságban, és annak munkabizottságaiban a Hivatal képviselte a KFI szakmai szempontokat.
- 2006. második felétől, a tervezési struktúra átalakítását követően a Hivatal a Tervezési Operatív Bizottság munkájában vett részt. Bekapcsolódva tervezési albizottságok munkájába, közreműködött a GOP tervezésében.

B) A KFI programok kezelése, monitoring, értékelés

Az Alapból nyújtott támogatási programok stratégiáját a Hivatal a KTIT által elfogadott éves terv és a tárgyévre vonatkozó költségvetési törvény előírásai alapján készítette el. A KTIT egyetértését követően a Hivatal az általa felügyelt Irodát bízta meg a programok pályázati felhívásainak és útmutatóinak elkészítésével. Az Alap forrásaiból finanszírozott K+F pályázatok kezelését és lebonyolítását 2006-ban az Iroda, az Alap terhére vállalt kötelezettségek pénzügyi nyilvántartását a Hivatal és az Iroda együtt látta el.

A programok kezelésének továbbfejlesztése

A 2006-ban meghirdetett 15 pályázati felhívásra és a decentralizált regionális programok keretében kiírt 8 pályázati felhívásra benyújtott pályaművek nagy száma (4364 db) elengedhetetlenné tette a pályázatkezelés továbbfejlesztését. Az tárgyévben támogatást nyert 1272 db projektjavaslattal együtt közel 4000 db-os szerződésállomány kezelése szintén az eljárás korszerűsítését, egyszerűsítését igényelte.

A **pénzügyi elszámolások egyszerűsítésére**, azaz a tételes elszámolás helyett az audit-elvű pénzügyi elszámolásra történő áttérésre lehetőséget biztosítottunk a korábban megkötött szerződések esetében is, a 2006-ban kötött szerződések körében pedig általánosan alkalmaztuk.

A **pártatlanság** szempontjainak érvényesítése és az **összeférhetetlenség** elkerülése érdekében nagyobb programjainknál külföldi szakértőket vontunk be a programirányító testületek és a bíráló bizottságok munkájába. A felkért külső szakértők összeférhetetlenségüket és titoktartásukat nyilatkozattal erősítették meg minden egyes pályaműre vonatkozóan.

A pályázók előzetes tájékoztatása és a hosszabb felkészülési idő biztosítása érdekében a Hivatal honlapján előzetesen közzétette a támogatási programok pályázati felhívásának tervezetét. A végleges pályázati kiírás a szükséges hivatalos egyeztetések lezárulását követően került a honlapra.

A **nyilvánosság** követelményének kielégítését szolgálta a támogatási döntések azonnali nyilvánosságra hozatala a Hivatal és az Iroda honlapjain. A szakmai értékelések elektronikus úton bekért eredményét a nyilvántartó rendszerben elektronikusan tároltuk és az értékelők anonimitásának biztosítása mellett a pályázók számára lehetővé tettük a betekintést.

Fenti intézkedések mellett erőfeszítéseket tettünk az **ügyfélbarát ügyintézés** erősítésére. Szakmailag felkészült, kvalifikált munkatárs látta el a telefonos ügyfélszolgálatot. Megvalósítottuk a központi panaszkezelést. A levélben és az erre a célra létesített „elektronikus panaszládá”-ba érkező több mint 200 panasz, észrevétel megválaszolására a kijelölt panaszkezelési felelős átlag 6-8 napon belül érdemi választ adott.

2005-ben kezdődött meg az **elektronikus pályázatkezelő rendszer (PKR)** kialakítása. A korábban meghatározott szakmai követelmények alapján elkészültek a rendszertervek, megtörtént a szoftver kifejlesztése és telepítése. Az első modulok adatokkal történő feltöltése megkezdődött. 2006-ban került sor az iktatás, a döntés előkészítés, valamint a szerződés és a finanszírozás modulok tesztelésére és próbaüzemére. A PKR struktúrája hasonló az EU Strukturális Alapok kezelését támogató EMIR információs rendszeréhez, ami lehetővé teszi a két rendszer kommunikációját. A PKR bevezetésével kapcsolatos költség 2006. évben 32 100 000.- Ft volt.

Decentralizált pályázatkezelés: Jogszabályi előírások szerint (2003. évi XC. Tv.) az Alap tárgyevi kiadási előirányzatának 25%-át regionális innovációs célokra kell felhasználni. A költségvetési törvényben régióként meghatározott keretek felhasználására decentralizált pályázati rendszerben került sor. A KTIT egyetértésével kialakított stratégia alapján a régiók a regionális innovációs ügynökségeken keresztül hirdették meg pályázataikat, vettek részt a pályaművek fogadásában és az értékelési eljárás lebonyolításában. A pályaművek támogatásáról a regionális fejlesztési tanácsok hoztak döntést, a kedvezményezettekkel az Iroda köti meg a támogatási szerződést.

A monitoring rendszer továbbfejlesztése és az értékelés

A módszeres monitoring és programértékelés alkalmazásával követhetővé válik a programok megfelelő, hatékony működése, valamint a célok megvalósulása. A két tevékenység lehetővé teszi, hogy a programok módosításához, fejlesztéséhez szükséges információk a menedzsment rendelkezésére álljanak. A kutatási programok rendszeres monitoringja és értékelése megfelelő tervezhetőséget eredményez, fokozza a tudomány és társadalom közötti kommunikációt, és kölcsönösen előnyös a Hivatal, valamint a pályázók számára is.

A 2006-ban indult programok tervezésénél is különös gondot fordítottunk a monitoring-, eredmény- és hatásindikátorok meghatározására. Az indikátorértékek szolgáltatására szerződésben köteleztük a kedvezményezetteket. Emellett a 2006. év meghatározó feladata az új, eredményorientált, **egységes monitoring rendszer** megvalósítása volt. A Hivatal a folyamat kialakításához szükséges tanácsadással nemzetközileg elismert szakembereket bízott meg. A monitoring panellel történő együttműködés lehetőséget adott az EU tagországok bevált gyakorlatának megismerésére és beépítésére a Hivatal munkájába.

Az egységes monitoring rendszert első lépésben a Pázmány Péter (Regionális Egyetemi Tudásközpontok) és az Asbóth programoknál alkalmaztuk, ami a Hivatal teljes programportfoliójához megfelelő monitoring folyamat kialakítását volt hivatott szolgálni. Az analízis kiterjedt a programstratégiák megtervezésének módszertanára, a projektmenedzsment tevékenységére, valamint a nyertes projektek megvalósulásának nyomon követésére és eredményességének vizsgálatára. Egy

hatékonyabb indikátorrendszer létrehozása az eredményesség mérésének érdekében elengedhetetlen. A jól kiválasztott indikátor a monitoring folyamat fontos alkotóeleme. A tanácsadók ajánlásai alapján a 2007. év feladata lesz a monitoring rendszer módszertanának kifejlesztése, intézményi feltételeinek és információs háttérének megteremtése, és az így kialakított, új monitoring rendszer bevezetése a Hivatal teljes programportfólióján. A hatékony, kölcsönös érdekeken alapuló együttműködés érdekében elengedhetetlen a pályázók, a részt vevők széleskörű tájékoztatása.

A 2006. évre tervezett **programértékelések** elvégzését a közfinanszírozású támogatásban részesülő kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs programok értékelése rendszeréről és tartalmi követelményeiről szóló 198/2005 Kormányrendelet még nem tette kötelezővé, azonban aktualizásuk, kiemelkedő szerepük feltétlenül indokolta az alábbi értékelések előkészítését, hogy azokat 2007. évben elvégezhessük:

- Az EU 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramban való magyar részvétel elemzése, mely a rásegítő intézkedésekkel együtt kerül értékelésre;
- A 2001. és 2002. évi NKFP program keretében nyertes, 2006. év végéig lezárt pályázatok célzott ex-post értékelésének elkészítése;
- A 2006. év folyamán a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel együttműködésben megkezdődött a műszerpályázati programok (KMÜFA 2000-2004, OTKA, GVOP 2004-3.2.1. intézkedése) átfogó utólagos értékelése, a lezárása 2007 második felében várható.

C) EU és nemzetközi együttműködések

Az EU tagállami működésből eredő feladatok

A Hivatal 2006-ban is aktívan részt vett a hazai döntés előkészítő fórumokon, valamint a Tanácsi munkabizottságokban.

A **hazai döntés előkészítés**, amely az egységes magyar álláspont kialakítását szolgálja, az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottság (EKTB) és a szakértői csoportok keretein belül folyik. A Hivatal elnökhelyettese, Vass Ilona képviseli az EKTB-ben a KFI szempontjait, valamint ő az EKTB mellett működő Tudomány és Kutatás szakértői csoport vezetője. A Hivatal ezen túlmenően részt vesz még más EKTB szakértői csoportban, így pl. a versenyképességi és növekedési, a regionális politika, az állami támogatások, a költségvetési, a közlekedés, a környezetvédelem, a kis- és középvállalkozások munkacsoportok munkájában.

Az uniós kutatás-fejlesztési politika színtere a miniszteri szinten működő **Versenyképességi Tanács**, ahol 2006. júliusáig Boda Miklós, a Hivatal elnöke képviselte Magyarországot a kutatás-fejlesztést érintő kérdésekben. A **Working Party on Research** munkacsoport tárgyalja a kutatás-fejlesztési kérdéseket és készíti elő a COREPER és a Versenyképességi Tanács üléseit. A munkacsoport ülésein a Brüsszeli TÉT attasé, Szendrődi László képviselte Magyarországot.

A Hivatal elnökhelyettese, Vass Ilona képviselte Magyarországot a **CREST** (Tudományos és Műszaki Kutatások Bizottsága) üléseken, amely tanácsadó testületként működik a Tanács és a Bizottság mellett.

EU K+F Keretprogramok

A tagállami együttműködés területén a Hivatal legjelentősebb feladata az EU 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram (2007-2013) tervezési munkájában való részvétel. A tervezési munkába a Hivatal a Working Party on Research munkacsoport ülésein valamint a COREPER és a Versenyképességi Tanácsülésekre készített mandátumokon keresztül kapcsolódott be.

További fontos feladat a Hivatal keretein belül a PC/NCP rendszer működtetése.

- A programbizottsági tagok (PC) kormányzati szintű képviselőkként az éves munkaprogram (keretprogram specifikus programjai éves munkaprogramokból állnak) kialakításában vettek részt, továbbá feleltek a hazai álláspont kialakításáért és az egyeztetett álláspont képviseléséért.
- A nemzeti kapcsolattartó pontok (NCP-k) feladata főként az információterjesztés, segítségnyújtás, és a pályázók részére partnerkeresésben való segítségnyújtás - 6. keretprogram pályázataik kapcsán - volt, valamint felkészülés az a 2007. január 1.-én elindult EU 7. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramhoz kapcsolódó feladataik ellátására.

A programbizottsági tagok és nemzeti kapcsolattartó pontok, igazodva a 7. keretprogram felépítéséhez, 2006 őszén lettek kinevezve, és ettől kezdve működnek.

Kétoldalú kapcsolatok

A Magyar Köztársaságnak 32 országgal van kétoldalú tudományos és technológiai együttműködési kormányközi megállapodása, amelynek végrehajtásáért szakmai részről a Hivatal a felelős. 2006-ban 12 relációban összesen 260 új mobilitási projektet indítottunk. Az összes futó bilaterális projektek száma meghaladta a 600-at.

A nemzetközi Tét kapcsolatok súlypontja 2005-től kezdve a mobilitás-támogatáson túlmenő, nagyobb léptékű K+F együttműködési projektek indítása felé tolódott. Ennek megfelelően nemzetközi nagyprojektek előkészítése kezdődött meg. Ezek: francia-magyar biotechnológiai központ létesítése Szegeden, Nanotechnológiai központ létrehozása Miskolcon orosz közreműködéssel, Német-magyar kutatócsoport létrehozása a „környezet független hálózatok” területén Budapesten. A washingtoni Center for Strategic and International Studies intézettel létrejött együttműködés kínált lehetőséget a befektetések vonzása az innováció ösztönzése, a fejlett technológiák és az értékelés terén bevált legjobb gyakorlat átvételére.

Tét attaséi hálózat működése

A Hivatal a Külügyminisztériummal közösen működteti a tudományos és technológiai diplomáciai tevékenységet ellátó 11 állomáshelyes (Berlin, Brüsszel EU, Helsinki, London, Párizs, Róma, Moszkva, Washington, Tel-Aviv, Tokió és Peking) Tét attaséi hálózatot, ellátja annak szakmai irányítását.

2006. októberében pályázatot hirdettünk a 2007-ben váltásra kerülő négy állomáshely (Brüsszel EU, Párizs, Róma és Washington) betöltésére. A 2006. december 20-ai határidőig a négy posztra 16 főtől érkezett be pályázat. A jelöltek nyelvi, külügyi-diplomáciai, szakmai írásbeli, valamint szóbeli meghallgatására 2007. tavaszán kerül sor.

2006. áprilisában a Hivatal elnöke és a külügyminiszter a Tét attaséi hálózat működtetését szabályozó új Közös Utasítást írt alá.

Multilaterális ügyek, nagyprojektek

A Hivatal a következő együttműködésekben vett részt és képviselte Magyarország érdekeit:

- **OECD:** Magyarország képviseletét a Hivatal látja el az OECD K+F és innovációhoz kapcsolódó bizottságainak és munkacsoportjainak tevékenységében.
- **COST** (Európai Tudományos és Műszaki Együttműködés): Az együttműködés keretében mintegy 190 akcióból 126-ban volt magyar részvétel.
- **EUREKA** (Európai Piacorientált Kutatási és Fejlesztési Együttműködés): Az együttműködés keretében 9 új EUREKA projektben volt magyar részvétel. Az EUREKA projektek magyar résztvevőinek támogatására meghirdettük a Déri Miksa Pályázatot.
- **NATO:** A Hivatal ellátja a NATO Kutatási és Technológiai Szervezete (RTO) tevékenységének nemzeti koordinációját, valamint részt vesz a Kutatási és Technológiai Testület (RTB) és a NATO Tudomány a Biztonságért Program munkájában.
- **CERN** (Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire): A szervezethez Magyarország 1992-ben csatlakozott. Jelenleg a CERN tevékenységének csaknem egészét a világ legnagyobb Large Hadron Collider (LHC) proton-proton és nehézion ütközőnyalábos gyorsítójának építése jelenti. Az LHC építésében, alkatrészeinek legyártásában high technology-ra specializált magyar cégek is részt vesznek, a gyorsító 4 kísérleti pontja közül kettőben Magyarország is érdekelt.
- **X-FEL** (X-Ray Free Electron Laser): Az együttműködés célja a világ legnagyobb teljesítményű keményröntgen szabadelektron lézérének létrehozásában való részvétel. Az X-FEL projekt előkészületi fázisában való részvételtől 2005-ben aláírt „Memorandum of Understanding” lehetőséget adott arra, hogy bekapcsolódjunk az X-FEL projekt tudományos, műszaki és adminisztratív előkészületeit koordináló X-FEL Steering Committee és munkacsoportjainak tevékenységébe.
- **ESS** (European Spallation Source): A Hivatal a Kormány megbízásából megvizsgálta a világ legnagyobb intenzitású spallációs neutronforrás magyarországi létesítésének lehetőségét.
- **ICSTI** (Tudományos és Műszaki Információ Nemzetközi Központja): Magyarország 2005-ben újból teljes jogú tagja lett a moszkvai székhelyű központnak.

D) Államigazgatási feladatok

A Hivatal a közigazgatási egyeztetési rendszerben 2006 első felében önálló kezdeményezési és véleményezési joggal az Oktatási Minisztérium közvetítésével vett részt. 2006 második felétől a Hivatal a gazdasági és közlekedési miniszter irányítása alá került, és elvesztette az önálló kezdeményező és véleményező szerepét.

A kutatás-fejlesztésről és technológiai innovációról szóló törvényhez kapcsolódó intézkedésekről a **2286/2004 (XI. 17.) sz. Kormányhatározat** 14 pontban rendelkezik. Ezen pontokból 8-ban az oktatási-, 4-ben a pénzügy, 1-1 feladatban pedig az informatikai és hírközlési-, valamint a honvédelmi miniszter volt a főfelelős. Az oktatási miniszter a felelőssége alá tartozó feladatok végrehajtásával a Hivatal elnökét bízta meg. A Hivatal a 8-ból a rávonatkozó illetékességű feladatokat a hatásköréig terjedően teljesítette.

A Kormányhatározat legfontosabb eleme a **TTI stratégia** elkészítése. A stratégia tárcákkal szakértői szinten egyeztetett változata a TTPK 2006. január 13-i ülése elé került, ahol további széleskörű gazdasági egyeztetésre küldték az előterjesztést. A gazdasági egyeztetést a Hivatal elvégezte, ezután az előterjesztés koordinálását a GKM vette át. A TTI stratégiát 2007. március 28-án fogadta el a Kormány.

A Kormányhatározat másik fontos eleme a magyarországi kutatás-fejlesztés és technológiai innováció hatékonyságát elősegítő **deregulációról** szóló Kormány előterjesztés. 2006. elején a Kormány elfogadta Kormányrendelet koncepciójáról szóló előterjesztést.

A koncepció alapján megkezdtük a jogszabály-előkészítő munkát. Létrehoztunk egy szakértőkből álló bizottságot, amelybe a pályázatói és a pályázói oldalról is meghívtunk képviselőket. Az első tárcaegyeztetésre 2006. június 22-én került sor. Az egyeztetésen a PM képviselője vitatta a jogszabály szükségességét, valamint megegyezés született arról, hogy a Strukturális Alapokra nem vonatkozik a tervezet. A véleményekre figyelemmel összeállítottunk annak listáját, hogy gyors és hatékony pályázatkezelést milyen feltételekkel lehet megvalósítani a K+F+I területen.

2006. őszén további egyeztetést folytattunk az eredmények hasznosításának elősegítéséről, ahol rögzítettük, hogy törvény (ÁHT, illetve Innovációs törvény) módosítása nélkül nem tudunk kielégítő változást elérni. A rendelet-tervezet hasznosításra vonatkozó fejezetét ezért kiemeltük a tervezetből. A második tárcaegyeztetésre 2007-ben került sor. Mindazok ellenére, hogy a Hivatal különböző tanulmányokkal, dokumentumokkal igazolja a jogszabály szükségességét, a PM továbbra is elutasító.

Az Európai Parlament és Tanács 2005 októberében fogadta el a **harmadik országbeli állampolgároknak** az Európai Közösség területén folytatott tudományos **kutatás céljából való fogadására** vonatkozó külön eljárásról szóló 2005/71/EK tanácsi irányelvet (a továbbiakban: irányelv), mellyel kapcsolatban implementálási kötelezettségünk van. Az irányelvet 2007. október 12-éig kell átültetni nemzeti jogrendszerbe. Az irányelv célja a harmadik országbeli állampolgárságú kutatók három hónapnál hosszabb időtartamra történő, kutatási célú beutazásának és mobilitásának ösztönzése és a Közösség, így közvetve Magyarország vonzóbbá tétele a harmadik országból ér-

kező kutatók számára. Ennek érdekében azon kutatószervezetek, amelyek akkreditációs eljárás keretében tanúsítványt kaptak, az illetékes hatóságok által folytatott eljárást követően fogadhatnak három hónapnál hosszabb időre érkező kutatókat kutatási programok végrehajtása céljából. A kutatószervezetek akkreditálását a Hivatal fogja végezni

2006 folyamán elkészült az „A harmadik országbeli állampolgár kutatókat fogadó kutatószervezetek akkreditációjáról, valamint a fogadási megállapodásról” szülő Korm. rendelet munka verziója, és 2007 elején a GKM átvette az egyeztetések koordinálására.

E) Társadalmi partnerség, kommunikáció

A közvélemény folyamatos tájékoztatása érdekében sajtótájékoztatókat tartottunk, valamint sajtóközleményeket adtunk ki a pályázatokról és azok eredményeiről. Egyre szélesebb körben alkalmazzuk az információ elektronikus úton való terjesztését, különös gondot fordítunk honlapunk tartalmi fejlesztésére. Új elemként jelent meg a weboldalon, a Hivatal által támogatott projektek sikertörténeteinek bemutatása. Ezek egy része már eredményesen lezárult projektnek tekinthető (eredményeként termék, szolgáltatás vagy szabadalom jött létre); míg másik részük közelmúltban elindult, ígéretes eredménnyel kecsegtető projekt.

A tudomány, technológia, innováció jelentőségének tudatosításában 2006-ban is jelentős szerepet játszottak az Apponyi Albert Program Mecenatúra pályázatán támogatást nyert projektek. Ezek közül is kiemelt jelentőségűek: a Delta, a Heuréka, megtaláltam című tévéműsorok; a Magyar Innovációs Szövetség Innovációs Hírlevele.

A Hivatal 2006-ban 22 rendezvényt szervezett. Példák:

- Szakmai viták: a TTI stratégia szakmai egyeztetése, „Lehet-e húzóágazat az élelmiszeripar?”, Pitti Zoltán jelentése a magyar gazdasági növekedés alternatíváiról;
- Továbbképzések: Innovációs menedzserkurzus, biomenedzser képzés
- Külföldi legjobb gyakorlatok megismerésére: Michael Coté kanadai üzletember és Charles Wessner amerikai szakértő előadásai
- Konferenciák: „Tudomány és Kommunikáció”, „Nők a tudományban”, az Európai Kutatók Éjszakája rendezvényen: „Kutatók, mint vállalkozók

Az INNOTREND Nemzetközi Hírlevél 2006-ban mind formailag, mind tartalmilag megújult. Az elmúlt évben már nem nyomtatott, hanem elektronikus formában olvashatta a majd ezer érdeklődő. A hírlevél, azon túl, hogy nemzetközi információkat közvetít, épít a TÉT attaséi hálózat beszámolóira, továbbá magyar vonatkozású KFI híreket és aktualitásokat is tartalmaz.

MELLÉKLET

MÉRFÖLDKÖVEK (ALAP, NKTH, KPI)

2003:

- A magyar gazdaság versenyképességének növelése érdekében szükségessé vált a nemzeti innovációs rendszer megújítása, egy kiszámítható fejlődési pálya kijelölése. Ennek érdekében 2003-ban megkezdődött az **innovációs rendszer átfogó reformja**.
- A **Kutatási és Technológiai Innovációs Alap** létrehozásáról az Országgyűlés a **2003. évi XC. törvénnyel** döntött. Az Alap rendeltetése a kutatás-fejlesztés és a létrehozott új tudás alkalmazásának megfelelő mértékű és kiszámítható finanszírozása.
- A **Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda (KPI)** 2003. augusztusában jött létre a Nemzeti Fejlesztési Terv Gazdasági Versenyképesség Operatív Programja egyik közreműködő szervezeteként. Feladatköre az Európai Regionális Fejlesztési Alap magyarországi innovációs forrásainak működtetése és a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezelése.
- A **216/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet** létrehozta a **Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatalt** a kormány tudomány-, technológia- és innovációpolitikai tevékenységének ellátására.
- A **Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács** feladatát, hatáskörét, szervezetét és működését a **255/2003. (XII. 24) Korm. rendelet** határozta meg. A Tanács a Hivatal mellett működő, stratégiai kérdésekkel foglalkozó testület. Feladata a gazdaság modernizációjának, a tudományos és műszaki fejlődésnek, a technológiai innovációnak, a gazdaság nemzetközi versenyképessége javításának elősegítése.

2004:

- A **Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról** szóló **133/2004. (IV. 29) Korm. rendelet** meghatározta az Alap gazdálkodási szabályait, a pályázat tartalmi követelményeit, a döntéshozatal rendjét, a finanszírozás és teljesítés menetét, az ellenőrzést, az értékelést és a tájékoztatás módját.
- **2004. évi CXXXIV. törvény a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról.** Az első magyar innovációs törvény alapvető célja, hogy javítsa a magyar gazdaság versenyképességét, hozzájáruljon a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból egyaránt fenntartható fejlődési pálya kialakításához, s közvetve a magyar lakosság életminőségének javításához.

2005:

- **198/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet** tartalmazza a közfinanszírozású támogatásban részesülő kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs **programok értékelése** tartalmi követelményeit, a finanszírozás módját, valamint az eredmények nyilvánosságra hozásának kötelezettségét.

2006:

- A **gazdasági és közlekedési miniszter feladat- és hatásköréről** szóló **163/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet szerint** 2006. augusztus 1-jétől a gazdasági és közlekedési miniszter a Kormány kutatás-fejlesztésért és technológiai innovációért felelős tagja.
- A **Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatalról** hozott **277/2006 (XII. 23.) Korm. rendelet** alapján 2007. január 1-jétől a Hivatal a gazdasági és közlekedési miniszter irányítása alatt működő központi hivatal. A Kormány kutatás-fejlesztésért és technológiai innovációért felelős szervként a Hivatalt jelöli ki.

- A tudomány- és innováció-politikával összefüggő egyes jogszabályok módosításáról megjelent **283/2006 (XII. 23.) Korm. rendelet** szerint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapot a gazdasági és közlekedési miniszter a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal közreműködésével működteti. A Kutatási és Technológiai Innovációs Tanács véleményezi a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap pénzeszközeinek felhasználásáról a Hivatal elnöke által a gazdasági és közlekedési miniszter részére évente készített beszámolót, amelyet a miniszter terjeszt a Kormány elé.